2023 жылғы 30 қыркүйекке "Қазақстан Тұрғын үй компаниясы" АҚ қаржылық жағдайы туралы қысқартылған аралық есеп

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Ескертпе	2023 жылғы 30 қыркүйек	2022 жылғы 31 желтоқсан
1	2	3	4
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	9	228 426 975	245 237 171
Банктердегі және басқа қаржы институттарындағы қаражат	10	68 720 553	68 450 680
Инвестициялық бағалы қағаздар:		0	0
Өзгерістері пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатындар		830 933	2 171 971
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатындар	11	904 029 230	831 077 410
Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек:	12	0	0
Өзгерістері пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатындар		6 327 439	4 523 388
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатындар		103 932 695	126 896 750
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	13	142 560 337	149 258 306
Ағымдағы салық активі		5 546 167	4 459 416
Қаржылық жалдау шарттары бойынша жататын активтер		431 496	4 796 241
Аяқталмаған құрылыс		175 716	175 716
Негізгі құралдар		3 630 665	3 750 885
Инвестициялық меншік		6 612 938	6 659 688
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер (немесе шығу топтары)		143 765	188 510
Басқа активтер		1 426 545	1 502 309
Барлық активтер		**1 472 795 454**	**1 449 148 441**
МЕНШІКТІ КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	14	805 889 311	780 249 653
Басқа да тартылған қаражат	15	242 644 711	235 715 688
Мемлекеттік субсидиялар	16	141 099 457	142 702 544
Болашақ кезеңдердің кірістері және берілген кепілдіктер бойынша резервтер	17	33 641 704	23 770 040
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі		15 000 764	17 503 656
Басқа міндеттемелер		5 977 263	6 029 899
Барлық міндеттемелер		**1 244 253 210**	**1 205 971 480**
Меншікті капитал	18		
Акционерлік капитал		193 432 016	193 432 016
Эмиссиялық кіріс		12 661	12 661
Акционерлерден сатып алынған меншікті акциялар		-2 597 522	-2 597 522
Қосымша төленген капитал		3 389 392	3 389 392
Резервтік капитал		2 734 447	2 734 447
Басқа резервтер			
Бөлінбеген пайда		31 571 250	46 205 967
Барлық меншікті капитал		**228 542 244**	**243 176 961**
Барлық меншікті капитал мен міндеттемелер		**1 472 795 454**	**1 449 148 441**
Бір акцияға шаққандағы баланстық құн, теңгемен		**12 940**	**13 769**

Басқарушы директор ______ қолы **Сагимкулова Б.Д.**

Бас бухгалтер ______ қолы **Токтаркожа А.Т.**

Мөр орны

"Қазақстан Тұрғын үй компаниясы" АҚ-ның 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдағы пайдасы немесе шығыны және өзге де жиынтық кірісі туралы қысқартылған аралық есебі

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Ескертпе	Аудиттелмеген, 2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай	Аудиттелмеген, 2022 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай
1	2	3	4
Тиімді сыйақы мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер		113 794 671	104 533 392
Басқа пайыздық кірістер		9 811 186	10 086 204
Пайыздық шығыстар		-79 854 925	-77 032 129
Таза пайыздық кіріс	4	**43 750 932**	**37 587 467**
Комиссиялық кірістер		58 820	35 811
Комиссиялық шығыстар		-301 181	-476 501
Таза комиссиялық шығыс		**-242 361**	**-440 690**
Шетел валютасымен жасалатын операциялардан түскен таза кіріс		5 480 928	-9 244 873
Өзгерістері пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын өзге қаржы құралдары бойынша операциялардан таза пайда (залал)		1 863 758	1 705 420
Қаржы туынды құралдарымен жасалатын операциялардан түскен таза пайда (залал)		-250 354	
Таза тапқан сақтандыру сыйлықақылары	6	1 255 149	2 017 803
Берілген кепілдіктермен резервтерді өзгертуден болған залал		-10 159 706	638 191
Басқа операциялық кірістер/(шығыстар)	7	-13 967 865	1 415 555
Операциялық кіріс		**27 730 481**	**33 678 873**
Борыштық қаржы құралдарының құнсыздануынан болған залалдарды қалпына келтіруден түсетін кірістер	5	845 024	-38 973
Персоналға арналған шығыстар		-2 103 809	-2 026 754
Жалпы және әкімшілік шығыстар		-1 300 437	-1 211 770
Салық салуға дейінгі пайда		**25 171 259**	**30 401 376**
Табыс салығы бойынша шығыс	8	296 289	-2 477 761
Кезеңдегі пайда және жалпы жиынтық кіріс		**25 467 548**	**27 923 615**
Акцияға шаққандағы базалық және азайған пайда, теңгемен	18(б)	1 444	1 584

Басқарушы директор қолы **Сагимкулова Б.Д.**

Бас бухгалтер қолы **Токтаркожа А.Т.**

Мөр орны

"Қазақстан Тұрғын үй компаниясы" АҚ-ның 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдағы ақша қаражатының қозғалысы туралы қысқартылған аралық есебі

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Ескертпе	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай	Аудиттелмеген 2022 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай
1	2	3	4
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Алынған пайыздық кірістер		71 132 560	63 886 377
Төленген пайыздық шығыстар		-41 678 713	-41 834 504
Алынған комиссиялық кірістер		42 113	19 924
Төленген комиссиялық шығыстар		-293 811	-432 593
Өзге кірістер (шығыстар) бойынша түсімдер		203 402	-444 466
Персоналға төленген шығыстар		-1 963 087	-1 964 736
Төленген өзге де жалпы және әкімшілік шығыстар		-1 554 489	-1 647 730
		25 887 975	**17 582 272**
Операциялық активтердің ұлғаюы/азаюы			
Банктердегі және өзге қаржы институттарындағы шоттар мен депозиттер		635 386	13 268 975
Өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері		1 367 690	968
Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек		32 748 407	10 959 675
Қаржылық жалдау шарттары бойынша беруге жататын активтер		-675 299	-8 779 389
Аяқталмаған құрылыс		-14 585	-14 660
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек		10 839 005	12 525 662
Басқа активтер		927 540	-845 209
Операциялық міндеттемелердің ұлғаюы/азаюы			
Мемлекеттік субсидиялар		-810 990	-1 137 617
Берілген кепілдіктер бойынша болашақ кезеңдердің кірістері		1 084 606	1 596 173
Басқа міндеттемелер		-2 393	-74 636
Операциялық қызметтен сыйақы мен табыс салығын төлеуге дейінгі ақшалай қаражатты ұлғайту / (азайту)		**71 987 342**	**45 082 214**
Төленген табыс салығы		-4 782 239	-90 862
Операциялық қызметте пайдаланылған ақша ағындары		**67 205 103**	**44 991 352**
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды сатып алу		-100 588 954	-262 511 416
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды өтеу		43 462 098	357 751 019
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу және сату		-438 025	-176 226
Инвестициялық мүлікті сату			
Инвестициялық қызметтен/(пайдаланылған) ақша қаражатының ағындары		**-57 564 881**	**95 063 377**
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздарды сатып алу/өтеу		39 339	
Басқа да тартылған қаражатты өтеу		-1 459	
Борыштық бағалы қағаздар шығарудан түсетін түсімдер			2 379 890
Төленген дивидендтер		-26 584 469	-3 622 294
Қаржылық қызметте пайдаланылған ақша ағындары		**-26 546 589**	**-1 242 404**
Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының таза өсуі/(азаюы)		**-16 906 367**	**138 812 325**
Валюта бағамдары өзгерісінің ақша қаражатының мөлшеріне және олардың баламаларына әсері		14 405	-42 371
Орын алуы мүмкін кредит шығындары өзгеруінің ақша қаражаты мен оның баламаларына әсері		81 766	-7 635
Кезең басындағы ақша қаражаты және оның баламалары		245 237 171	100 684 841
Кезең соңындағы ақша қаражаты мен оның баламалары (9-ескерту)		**228 426 975**	**239 447 160**

Басқарушы директор ______ қолы **Сагимкулова Б.Д.**

Бас бухгалтер ______ қолы **Токтаркожа А.Т.**

Мөр орны

КАЗАКСТАН ТҰРҒЫН ҮЙ КОМПАНИЯСЫ

2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде " Қазақстан Тұрғын үй компаниясы " АҚ меншікті капиталындағы өзгерістер туралы қысқартылған аралық есеп

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Ескертпе	Акционерлік капитал	Эмиссиялық кіріс	Акционерлерден сатып алынған меншікті акциялар	Қосымша төленген капитал	Резервтік капитал	((Жинақталған шығындар)/ бөлінбеген пайда	Барлығы
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2022 жылғы 1 қаңтарға қалған қалдық		**193 432 016**	**12 661**	**-2 597 522**	**3 389 392**	**2 734 447**	**22 833 838**	**219 804 832**
Жалпы жиынтық кіріс								**-**
Кезеңдегі пайда, аудиттелмеген							27 923 615	**27 923 615**
Кезең ішіндегі жалпы жиынтық кіріс, аудиттелмеген							**27 923 615**	**27 923 615**
Жарияланған және төленген дивидендтер	18 (а)						-3 622 293	**(3 622 293)**
Бизнесті біріктіруге байланысты капиталға жарналар (акциялар шығару)								**-**
Салықтарды шегергендегі амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды бастапқы танудан дисконтты мойындау					-4 383 445			**(4 383 445)**
2022 жылғы 30 қыркүйекке қалған қалдық, аудиттелмеген		**193 432 016**	**12 661**	**-2 597 522**	**(994 053)**	**2 734 447**	**47 135 160**	**239 722 709**
2023 жылғы 1 қаңтарға қалған қалдық		**193 432 016**	**12 661**	**-2 597 522**	**3 389 392**	**2 734 447**	**46 205 967**	**243 176 961**
Жалпы жиынтық кіріс								**-**
Кезеңдегі пайда, аудиттелмеген							25 467 548	**25 467 548**
Кезең ішіндегі жалпы жиынтық кіріс, аудиттелмеген		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**25 467 548**	**25 467 548**
Жарияланған және төленген дивидендтер	18 (а)						-31 275 846	**(31 275 846)**
Салықтарды шегергендегі амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздарды бастапқы танудан дисконтты мойындау							-8 826 419	**(8 826 419)**
2023 жылғы 30 қыркүйекке қалған қалдық, аудиттелмеген		**193 432 016**	**12 661**	**(2 597 522)**	**3 389 392**	**2 734 447**	**31 571 250**	**228 542 244**

Басқарушы директор _____ қолы **Сагимкулова Б.Д.**

Бас бухгалтер _____ қолы **Токтаркожа А.Т.**

Мөр орны

2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай үшін қысқартылған аралық қаржылық есептілікке ескертпелер

1 Жалпы ережелер

(а) Ұйымдық құрылым және қызмет

«Қазақстан Тұрғын үй компаниясы» АҚ (бұдан әрі - Компания) 2000 жылғы 29 желтоқсанда Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің (бұдан әрі - ҚРҰБ) 2000 жылғы 20 желтоқсандағы № 469 қаулысына сәйкес «Қазақстан Ипотекалық Компаниясы «ИҰ» АҚ ретінде құрылған.
Компанияның негізгі қызметі - банктік қарыз операцияларын жүзеге асыруға уәкілетті органның лицензиясы негізінде қарыздар беру. Компания сенімгерлік басқару, факторинг, форфейтинг және лизинг операцияларын қосымша жүзеге асыра алады. Компания келесі қызмет түрлерін жүзеге асыруға құқылы:

- инвестициялық қызмет;
- инвестициялық жобаларды, оның ішінде жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын сатып алу арқылы қаржыландыру және іске асыру;
- қаражатты екінші деңгейлі банктерге шартты орналастыру және өзге қаржы ұйымдарына кредит беру;
- бағалы қағаздарды, оның ішінде облигацияларды шығару және орналастыру;
- жылжымайтын мүлік объектілерін мүліктік жалдау (жалға алу), оның ішінде кейіннен сатып алу құқығымен;
- көппәтерлі тұрғын үйдің, тұрғын үйдің (тұрғын ғимараттың) құрылысын аяқтауға кепілдік беру, кепілдік беру жағдайы орын алған кезде оны пайдалануға қабылдау және тұрғын үйдегі (тұрғын ғимараттағы) үлескерлерге үлестерді беру;
- «Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес айқындалған уәкілетті ұйымға және тұрғын үй құрылысының мемлекеттік бағдарламалары шеңберінде құрылысты жүзеге асыратын заңды тұлғаларға қарыздар беру;
- Екінші деңгейлі банктер халыққа берген ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша сыйақы мөлшерлемесінің бір бөлігін субсидиялау.

2021 жылғы 16 ақпанда Компания банктік қарыз операцияларын жүргізуге №4.1.13 банктік лицензия алды.

Компанияның қызметін Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі реттейді.

Компанияның заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Z05T3E2, Астана қ., Мәңгілік ел даңғ., 55А ғим.

(б) Акционерлер

2023 жылдың 30 қыркүйегіне және 2022 жылдың 31 желтоқсанына Компания толығымен «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ-ның («Бас компания») қарауына тиесілі. Компанияны түпкілікті бақылауға ие тарап Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

(в) Қазақстан Республикасында қаржы-шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттары

Компанияның қызметі негізінен Қазақстанда жүзеге асырылады. Тиісінше, компанияның бизнесіне дамушы нарықтың ерекшеліктеріне тән Қазақстанның экономикасы мен қаржы нарықтары әсер етеді. Құқықтық, салықтық және әкімшілік жүйелер дамуын жалғастыруда, алайда олардың талаптарын түсіндірудің екіұштылығы тәуекелімен ұштасады, олар сондай-ақ жиі өзгерістерге ұшырайды, бұл басқа заңдық және фискалдық кедергілермен бірге Қазақстанда бизнес жүргізетін кәсіпорындар үшін қосымша проблемалар туғызады. Қазақстандық теңгенің құнсыздануы және әлемдік нарықтардағы мұнай бағасының тұрақсыздығы да шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттарының белгісіздік деңгейін арттырады.

Соңғы кездері Ресей мен Украина төңірегіндегі тұрақсыз геосаяси жағдай Қазақстандағы экономикалық белгісіздік деңгейін одан әрі арттырды.

2022 жылдың ақпанында Ресей Федерациясы мен Украина арасындағы қақтығысқа байланысты бірқатар елдер Ресей Федерациясына қарсы санкциялар енгізді. Қақтығыстың әсері екі елдің экономикалық белсенділігіне ғана емес, жаһандық экономикаға да әсер етіп жатыр. Санкцияларды енгізу нәтижесінде әлемнің көптеген елдерінде шикізат пен азық-түлік тауарларының бағасы өсті, ресурстарды жеткізу арасындағы белгіленген байланыстар бұзылды, бағаларға инфляциялық әсер байқалды, сарапшылар сонымен қатар әлемдік өнеркәсіп үшін экономикалық салдарды болжайды.

Ұсынылған қысқартылған аралық қаржылық ақпарат Компания басшылығының Қазақстанда бизнесті жүргізу шарттарының Компанияның қызметіне және қаржылық жағдайына қандай әсер ететініне көзқарасын көрсетеді. Болашақ шаруашылық жағдайларының нақты әсері олардың Компания басшылығының бағалауынан өзгеше болуы мүмкін.

2 Есепке алу негіздері

(а) «Аралық қаржылық есептілік» ХҚЕС (IAS) 34-ке сәйкестік туралы өтініш

Осы қысқартылған аралық қаржылық есептілік «Аралық қаржылық есептілік» ХҚЕС (IAS) 34-ке сәйкес дайындалды. Осы есептіліктің құрамына 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдық есепті кезеңнен кейін компанияның қаржылық жағдайындағы өзгерістерді оның қызметінің нәтижелерін түсіну үшін қажетті елеулі оқиғалар мен операцияларды түсіндіретін таңдалған ескертпелер енгізілді.

Осы қысқартылған аралық қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі кеңес шығарған Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – «ХҚЕС») сәйкес дайындалған толық жылдық есептілік үшін ашылуы талап етілетін толық ақпаратты қамтымайды.

(б) Қаржылық көрсеткіштерді бағалау принциптері

Қысқартылған аралық қаржылық ақпарат өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарын қоспағанда, нақты шығындар бойынша есепке алу қағидатына сәйкес дайындалды.

(в) Есептік бағалаулар мен кәсіби пайымдауларды пайдалану

Осы қысқартылған аралық қаржылық ақпаратты дайындау кезінде басшылық есеп саясатын қолдануға және қысқартылған аралық қаржылық ақпаратта ұсынылған активтер мен міндеттемелердің, кірістер мен шығыстардың мөлшеріне әсер ететін кәсіби пайымдауларды, жорамалдар мен есептік бағалауларды пайдаланды. Нақты нәтижелер көрсетілген бағалаулардан өзгеше болуы мүмкін.

Компанияның есеп саясатын қолдану кезінде басшылық қалыптастырған ең маңызды пайымдаулар және есептік бағалауға қатысты белгісіздіктің негізгі көздері соңғы жылдық қаржылық есептілікте сипатталғанға ұқсас, ескертулерде сипатталған маңызды пайымдаулар мен болжамдарды қоспағанда, инвестициялық бағалы қағаздар (11-ескерту), клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек (12-ескерту), қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек (13-ескерту), болашақ кезеңдердің кірістері және берілген кепілдіктер бойынша резервтер (17-ескертпе), қаржы активтері мен міндеттемелердің әділ құны (22-ескертпе).

(г) Функционалдық валюта және есептілікті ұсыну валютасы

Компанияның функционалдық валютасы - қазақстандық теңге («теңге»), ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, компания жүргізетін операциялардың көпшілігінің экономикалық мәнін және оның қызметіне әсер ететін соған байланысты мән-жайларды жақсы көрсетеді.

Қазақстандық теңге осы қысқартылған аралық қаржылық есептіліктің деректерін ұсыну валютасы болып табылады.

Аталған жағдайларды қоспағанда, қаржылық ақпараттың барлық деректері мың теңгеге дейін дөңгелектенді.

3 Есеп саясатының негізгі ережелері

Осы қысқартылған аралық қаржылық ақпаратты жасау кезінде Компания төменде көрсетілген кейбір ерекшеліктерді қоспағанда, 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікті жасау кезінде қолданылатын есеп саясатының негізгі ережелерін пайдаланды.

(а) Сенімгерлік басқару

Компания қызметінің бір түрі компания, уәкілетті компания және құрылыс салушы арасында жасалатын кепілдік беру туралы үшжақты шарттар шеңберінде тұрғын үй құрылысының аяқталуына кепілдік беру болып табылады. Кепілдік шартының объектісі тұрғын үй құрылысы жөніндегі уәкілетті Компанияның міндеттемелері болып табылады. Кепілдік жағдайы басталған кезде Компания сенімгерлік басқару туралы шартқа сәйкес басқарушы компанияның дауыс беретін акцияларын (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 100% сенімгерлікпен басқаруды жүзеге асырады.

Компанияның басқарушы компанияны бақылауы бар-жоғын анықтау үшін басшылық «Шоғырландырылған қаржылық есептілік» ХҚЕС 10 да сипатталған өлшемдерді қолданады. Компания инвестициялар объектісін бақылайды, егер ол бір уақытта:

- инвестиция объектісіне қатысты өкілеттіктерге ие болса;
- инвестиция объектісіне қатысудан түсетін кірістердің өзгеру тәуекеліне ұшырауы немесе осындай кірістер алуға құқылы болса;
- компанияның кіріс мөлшеріне әсер ету үшін инвестиция объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін пайдалануға мүмкіндігі болған жағдайда.

Компания инвестиция объектісін бақылаудың болуын бағалау кезінде барлық фактілер мен жағдайларды қарастырады. Компания, егер фактілер мен жағдайлар жоғарыда көрсетілген үш бақылау элементінің біреуінде немесе бірнешеуінде өзгерістер болған жағдайда, ол инвестиция объектісін бақылай ма, жоқ па, соны қайта бағалауы керек. Инвестиция объектісін шоғырландыру бақылауды алған күннен бастап жүзеге асырылады және бақылауды жоғалтқан күннен бастап тоқтатылады.

(б) 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданылатын жаңа стандарттар, түсіндірулер мен түзетулер

Бірқатар жаңа стандарттар мен стандарттарға түзетулер 2023 жылдың 1 қаңтарында басталған жылдық кезеңдер үшін күшіне енді, олар компанияның аралық қысқартылған қаржылық ақпаратына айтарлықтай әсер етпеді:

- бір мәміле нәтижесінде туындайтын активтер мен міндеттемелерге қатысты кейінге қалдырылған салық (ХҚЕС (IAS) 12 түзетулер);
- міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді деп жіктеу (ХҚЕС (IAS)1 түзетулер);
- ХҚЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары»;
- есеп саясатын ашу (ХҚЕС (IAS) 1 түзетулері және ХҚЕС бойынша 2 практикалық ұсынымдар);
- бухгалтерлік бағалауды анықтау (ХҚЕС (IAS) 8 түзетулері).

Компания осы аралық қысқартылған қаржылық ақпаратты дайындау кезінде жоғарыда аталған стандарттар мен стандарттарға түзетулерді мерзімінен бұрын қолданбады.

4 Таза пайыздық кіріс

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге	**Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге**
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып есептелген пайыздық кірістер		
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері		
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	74,014,205	70,654,513
Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	10,635,077	11,982,561
«Кері РЕПО» мәмілелері	22,564,637	16,933,878
Банктердегі және басқа қаржы институттарындағы қаражат	4,694,416	2,977,749
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	1,876,328	1,980,469
Басқа активтер	10,008	4,222
	113,794,671	**104,533,392**
Басқа пайыздық кірістер		
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	9,615,855	9,935,240
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	195,331	150,964
	9,811,186	**10,086,204**
Пайыздық шығыстар		
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(65,978,351)	(63,848,675)
Басқа да тартылған қаражат	(13,876,574)	(13,183,454)
	(79,854,925)	**(77,032,129)**
Таза пайыздық кіріс	**43,750,932**	**37,587,467**

2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай үшін қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек бойынша пайыздық кірістің құрамына 6,087,076 мың теңгеге тең мемлекеттік субсидиялардың амортизациясы енгізілді, аудиттелмеген (2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай үшін: 6,079,227 мың теңге, аудиттелмеген) (16-ескертпе).

5 Борыштық қаржы құралдарының құнсыздануынан болған залалды/(залалдарды) қалпына келтіруден түсетін кірістер

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге	**Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге**
Клиенттерге берілген кредиттер және жеке тұлғаларға жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ұзақ мерзімді берешек (12-ескертпе)	930,057	2,853,859
Банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражат (10-ескертпе)	182,525	(8,767,793)
Ақша қаражаттары және олардың баламалары (9-ескерту)	81,764	(7,635)
Басқа қаржы активтері	9,616	26,574
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек (13-ескерту)	(192,477)	5,324,392
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар (11-ескертпе)	(166,461)	531,630
	845,024	**(38,973)**

6 Таза тапқан сақтандыру сыйлықақылары

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге
Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар жөніндегі комиссия (сақтандыру сыйлықақысы)	1,255,008	2,017,494
Қаржылық кепілдіктер үшін комиссия	141	309
	1,255,149	**2,017,803**

2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған кезеңде танылған құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар жөніндегі комиссиялар «Қаржы құралдары» ХҚЕС 9 бойынша есепке алынатын құрылыс компанияларына қатысты кепілдіктер бойынша алынған комиссиялардың амортизациясы нәтижесінде туындайды.

7 Басқа операциялық кірістер / (шығыстар)

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге
Мемлекеттік субсидияларды пайдаланудан түскен табыс (16-ескертпе)	1,840,825	37,912,935
Инвестициялық мүлікті жалға беруден түскен табыс	692,693	558,004
Банктердегі қаражатты өтеуден түскен кірістер	16,804	26,159
Сатып алынған ұзақ мерзімді бағалы қағаздар бойынша бастапқы дисконтты танудан болған залал (11-ескертпе)	(14,373,616)	(23,339,727)
Берілген қарыздарды және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан дебиторлық берешекті бастапқы тану кезінде туындайтын шығыстар	(707,966)	(173,539)
Инвестициялық мүлікті жалға беруден шығыстар	(464,523)	(424,646)
Жылжымайтын мүлікті пайдалануға байланысты таза шығын	(297,394)	450,066
Амортизацияланған құн бойынша ескерілетін қаржы активтерін тануды тоқтатудан болған залал	(276,778)	(1,241,268)
Қарыздар бойынша бастапқы дисконтты танудан болған залал	-	(12,424,765)
Өзге де (шығыстар)/кірістер	(397,910)	72,336
	(13,967,865)	**1,415,555**

8 Табыс салығы бойынша шығыс

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге
Уақытша айырмашылықтар мен бағалау резервіндегі өзгерістердің туындауы және қалпына келуі салдарынан кейінге қалдырылған салық активтерінің/кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің шамасының өзгеруі	296,289	(2,477,761)
Табыс салығы бойынша барлық шығыстар	**296,289**	**(2,477,761)**

Есепті кезеңде ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мөлшерлеме 20% құрайды (2022 жылы: 20%).

30 қыркүйекте аяқталған кезең үшін табыс салығы бойынша тиімді мөлшерлемені есептеу:

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге	%	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай, мың теңге	%
Табыс салығы шегерілгенге дейінгі пайда	**25,171,260**	**100**	**30,401,376**	**100**
Табыс салығы бойынша қолданыстағы мөлшерлемеге сәйкес есептелген табыс салығы	(5,034,252)	(20)	(6,080,275)	(20)
Бағалы қағаздар бойынша салықтан босатылған пайыздық кіріс	7,536,399	30	3,791,279	12
Құнсызданудан салық салынбайтын кірістер / (шегерілмейтін залалдар)	(1,962,036)	(8)	17,165	-
Басқа шегерілмейтін шығыстар	(243,822)	(1)	(205,930)	(1)
	296,289	**1**	**(2,477,761)**	**(9)**

Пайдаға салынатын салық бойынша шығыс аралық есепті кезеңдегі салық салынғанға дейінгі пайда көрсеткішін басшылықтың осы аралық кезеңде толық сомада танылған белгілі бір объектілердің салық әсеріне түзете отырып, бүкіл қаржы жылындағы пайдаға салынатын салықтың орташа өлшенген жылдық мөлшерлемесін ең жақсы бағалауына тең мөлшерлемеге көбейту жолымен айқындалған сомада танылады. Осылайша, аралық қысқартылған қаржылық ақпараттағы тиімді салық мөлшерлемесі жылдық қаржылық есептілік үшін тиімді салық мөлшерлемесін бағалаудан өзгеше болуы мүмкін.

9 Ақша қаражаттары және олардың баламалары

мың теңге	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек			
	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Құнсызданған - кредиттік емес активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Барлығы

мың теңге	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек			
ҚРҰБ-дағы «Ностро» үлгісіндегі шоттар	**44,707,347**	**-**	**-**	**44,707,347**
Басқа банктердегі «Ностро» үлгісіндегі шоттар				
BBB кредиттік рейтингімен	2,926,080	-	-	2,926,080
BBB- кредиттік рейтингімен	1,100,946	-	-	1,100,946
BB кредиттік рейтингімен	385,936	-	-	385,936
BB- кредиттік рейтингімен	59,632	-	-	59,632
B+ кредиттік рейтингімен	26,561	-	-	26,561
B- кредиттік рейтингімен	5,741	-	-	5,741
Рейтингсіз	8	-	-	8
Құнсыздануға арналған резерв шегерілгенге дейін банктердегі «Ностро» үлгісіндегі шоттардың барлығы	**49,212,251**	**-**	**-**	**49,212,251**
Шығынға арналған бағалау резерві	(44,244)	-	-	(44,244)
РЕПО мәмілелері				
BBB- тен BBB+ке дейін кредиттік рейтингімен кері	179,258,968	-	-	179,258,968
Барлық ақша қаражаттары және олардың баламалары	**228,426,975**	**-**	**-**	**228,426,975**

мың теңге	2022 жылғы 31 желтоқсан			
	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік - құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Барлығы
ҚРҰБ-дағы «Ностро» үлгісіндегі шоттар	**54,814,333**	**-**	**-**	**54,814,333**
Басқа банктердегі «Ностро» үлгісіндегі шоттар				
BBB кредиттік рейтингімен	18,433,204	-	-	18,433,204
BBB- кредиттік рейтингімен	13,650,300	-	-	13,650,300
BB кредиттік рейтингімен	41,376	-	-	41,376
BB- кредиттік рейтингімен	451	-	-	451
B+ кредиттік рейтингімен	77,130	-	-	77,130
B- кредиттік рейтингімен	2	-	-	2
Рейтингсіз	354,219	-	-	354,219
Құнсыздануға арналған резерв шегерілгенге дейін банктердегі «Ностро» үлгісіндегі шоттардың барлығы	**87,371,015**	**-**	**-**	**87,371,015**
Шығынға арналған бағалау резерві	(126,017)	-	-	(126,017)
РЕПО мәмілелері				
BBB- тен BBB+ке дейін кредиттік рейтингімен кері	157,992,173	-	-	157,992,173
Барлық ақша қаражаттары және олардың баламалары	**245,237,171**	**-**	**-**	**245,237,171**

Кредиттік рейтингтер «Standard&Poor 's» рейтингтік агенттігінің стандарттарына немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарына сәйкес ұсынылды.

2023 жылғы 30 қыркүйекке компанияның бір контрагенті бар (2022 жылғы 31 желтоқсан: бір контрагент), оның үлесі капиталдың 10% - дан астамын құрайды. Көрсетілген контрагенттегі қалдықтың жиынтық көлемі 2023 жылғы 30 қыркүйекке 44,707,347 мың теңгені құрайды, аудиттелмеген (2022 жылғы 31 желтоқсан: 54,814,333 мың теңге).

2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдың ішінде Компания Қазақстандық қор биржасында контрагенттермен «Кері РЕПО» мәмілелерін жасасты. Бұл операциялар Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық міндеттемелерімен қамтамасыз етілген. 2023 жылғы 30 қыркүйекке «Кері РЕПО» мәмілелері бойынша қамтамасыз ету ретінде әрекет ететін қаржы активтерінің әділ құны 179,258,968 мың теңгені құрайды, аудиттелмеген (2022 жылғы 31 желтоқсан: 157,992,173 мың теңге).

10 Банктердегі және басқа қаржы институттарындағы қаражат

мың теңге	**Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек**			
Мерзімді депозиттер	**12 айлық күтілетін кредиттік шығындар**	**Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Кредиттік - құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Барлығы**
- BB* кредиттік рейтингі бар	50,013,698	-	-	50,013,698
	50,013,698	**-**	**-**	**50,013,698**
Қарыздар				
- BBB-кредиттік рейтингі бар	18,725,775	-	-	18,725,775
Шығынға резерв шегерілгенге дейін банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражаттың жиыны	**68,739,474**	**-**	**-**	**68,739,474**
Құнсыздануға арналған резерв	(18,921)	-	-	(18,921)
Шығынға арналған резервті шегергендегі банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражаттың жиыны	**68,720,553**	**-**	**-**	**68,720,553**

* 2023 жылғы 9 маусымда Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі қазақстандық банктердің біріне Тұрақты болжамы бар BB деңгейінде ұзақ мерзімді рейтинг берді. Бұрын аталған банктің сыртқы кредиттік рейтингі болмаған.

мың теңге	**2022 жылғы 31 желтоқсан**			
Мерзімді депозиттер	**12 айлық күтілетін кредиттік шығындар**	**Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Кредиттік - құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Барлығы**
BBB- кредиттік рейтингімен	664,961	-	-	664,961
рейтингсіз	50,013,699	-	-	50,013,699
	50,678,660	**-**	**-**	**50,678,660**
Қарыздар				
BBB- кредиттік рейтингімен	17,973,500	-	-	17,973,500

мың теңге	2022 жылғы 31 желтоқсан			
Мерзімді депозиттер	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік - құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Барлығы
Шығынға резерв шегерілгенге дейін банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражаттың жиыны	**68,652,160**	**-**	**-**	**68,652,160**
Құнсыздануға арналған резерв	(201,480)	-	-	(201,480)
Шығынға арналған резервті шегергендегі банктердегі және өзге де қаржы институттарындағы қаражаттың жиыны	**68,450,680**	**-**	**-**	**68,450,680**

Кредиттік рейтингтер «Standard&Poor 's» рейтингтік агенттігінің стандарттарына немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарына сәйкес ұсынылған.

2023 жылғы 30 қыркүйекке компанияның бір контрагенті бар (2022 жылғы 31 желтоқсан: бір контрагент), оның үлесі капиталдың 10% - нан астамын құрайды. 2023 жылғы 30 қыркүйекке көрсетілген контрагенттегі қалдықтың жиынтық көлемі 50,013,698 мың теңгені құрайды (2022 жылғы 31 желтоқсан: 50,013,699 мың теңге).

2023 жылғы 30 қыркүйекке компанияда 10.0% (2022 жылы: 10.0%) сыйақы мөлшерлемесімен және 2024 жылғы ақпанда өтеу мерзімімен теңгемен мерзімді депозит бар.

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Компания қазақстандық банкте жалпы сомасы 50,000,000 мың теңгеге мерзімді депозит орналастырды. Шарттың талаптарына сәйкес депозит өтеу мерзімі басталғанға дейін кез келген уақытта толық немесе ішінара алынуы мүмкін.

11 Инвестициялық бағалы қағаздар

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек мың теңге	2022 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
Өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар		
В-ден В+ дейін кредиттік рейтингі бар корпоративтік облигациялар	830,933	2,171,971
	830,933	**2,171,971**

мың теңге	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек			
	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік - құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Барлығы
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігінің қазынашылық міндеттемелері	1,497,294	-	-	1,497,294
ВВВ кредиттік рейтингі бар корпоративтік облигациялар	12,959,213	-	-	12,959,213
ВВ - кредиттік рейтингі бар екінші деңгейлі банктер шығарған корпоративтік облигациялар	10,672,544	-	-	10,672,544
Жергілікті атқарушы органдардың (ЖАО)облигациялары	879,530,935	-	-	879,530,935
Кредиттік рейтингі жоқ корпоративтік облигациялар	-	-	1,117,796	1,117,796
	904,659,986	-	**1,117,796**	**905,777,782**
Шығынға арналған бағалау резерві	(630,756)	-	(1,117,796)	(1,748,552)
Баланстық құн	**904,029,230**	-	-	**904,029,230**

мың теңге	2022 жылғы 31 желтоқсан			
	12 айлық күтілетін кредиттік шығындар	Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Кредиттік - құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар	Барлығы
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар				
Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігінің қазынашылық міндеттемелері	1,471,431	-	-	1,471,431
Корпоративные облигации с кредитным рейтингом ВВВ	7,895,791	-	-	7,895,791
В кредиттік рейтингі бар екінші деңгейлі банктер шығарған корпоративтік облигациялар	10,968,793	-	-	10,968,793
Жергілікті атқарушы органдардың (ЖАО) облигациялары	811,205,689	-	-	811,205,689
Кредиттік рейтингі жоқ корпоративтік облигациялар	-	-	1,117,796	1,117,796
	831,541,704	-	**1,117,796**	**832,659,500**
Шығынға арналған бағалау резерві	(464,294)	-	(1,117,796)	(1,582,090)
Баланстық құн	**831,077,410**	-	-	**831,077,410**

Кредиттік рейтингтер «Standard&Poor 's» рейтингтік агенттігінің стандарттарына немесе басқа халықаралық рейтингтік агенттіктердің ұқсас стандарттарына сәйкес ұсынылады.

2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған есепті кезең ішінде компания 2024-2025 жылдары өтеу мерзімімен 85,588,954 бірлік мөлшерінде бірлігіне 1 мың теңге бағамен жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын сатып алды (аудиттелмеген). Облигациялар бойынша купондық мөлшерлемелер жылдық 0.35% және 4.25% құрайды. Облигациялар жылдық 13,28% -15,72% шегінде нарықтық мөлшерлемелерді пайдалана отырып есептелген 71,205,150 мың теңге (аудиттелмеген) әділ құны бойынша танылды. Бастапқы тану кезінде дисконт 14,383,804 мың теңгені құрады (аудиттелмеген) және пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы қысқартылған аралық есепте өзге операциялық шығыстарда ткөрсетілді (7-ескертпе).

2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған есепті кезең ішінде жергілікті атқарушы органдар 43,462,098 мың теңге мөлшерінде облигацияларды өтеді (аудиттелмеген). Жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын 618,946 мың теңге сомаға мерзімінен бұрын ішінара өтеуге байланысты дисконтты қайта есептеу (аудиттелмеген) мемлекеттік субсидиялар түрінде танылды (16-ескертпе).

ЖАО-дан сатып алынған облигациялардың номиналды және әділ құны арасындағы айырмаға 14,383,804 мың теңге мөлшеріндегі дисконт түріндегі залал (аудиттелмеген) 1,360,138 мың теңге сомасында осы облигацияларды сатып алу мақсаттары үшін алынған мемлекеттік субсидия бойынша міндеттемелерді азайту есебінен ішінара өтелді (аудиттелмеген) (16-ескертпе).

2023 жылғы 30 қыркүйекке және 2022 жылғы 31 желтоқсанға корпоративтік облигациялар жалпы құны 1,117,796 мың теңге (аудиттелмеген) «Қазақстан Қағазы» АҚ шығарған пайыздық бағалы қағаздар болып табылады. Компания бұл облигацияларды толығымен құнсызданған деп санайды, өйткені эмитенттің қаржылық жағдайын бағалау негізінде Компания осы активтерден болашақ ақша ағындарын күтпейді.

Акционердің шешіміне сәйкес, есепті кезең ішінде компания қазақстандық банктің купондық облигацияларын 15,000,000 бірлік мөлшерінде бірлігіне 1 мың теңге бағасымен, жылдық 0.50% купондық мөлшерлемесімен және 2035 жылы өтеу мерзімімен сатып алды. Облигациялар жылдық 12.84% нарықтық мөлшерлемені пайдалана отырып есептелген 3,966,976 мың теңге (аудиттелмеген) әділ құны бойынша танылды, бұл өз капиталындағы бөлінбеген пайда шоттарында кейінге қалдырылған салықтарды шегергенде бастапқы тану кезінде 8,826,420 мың теңге (аудиттелмеген) мөлшерінде дисконтты тануға әкелді.

12 Клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек, мың теңге	2022 ж. мың теңге
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен кредиттер және ұзақ мерзімді дебиторлық берешек		
«Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС қарызы	51,752,091	47,264,939
Корпоративтік клиент қарызы	1,020,375	-
Заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	2,560,535	24,292,427
Заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен кредиттер мен ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің жиыны	**55,333,001**	**71,557,366**
Жеке тұлғаларға берілген ипотекалық кредиттер	40,371,258	49,455,170
Жеке тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	9,909,176	10,728,932
Жеке тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен ипотекалық кредиттердің және ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің жиыны	**50,280,434**	**60,184,102**
	105,613,435	**131,741,468**
Шығынға арналған бағалау резерві	(1,680,740)	(4,844,718)

Клиенттерге берілген кредиттер және құнсыздануға арналған резервті шегергендегі амортизацияланған құн бойынша бағаланатын жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	**103,932,695**	**126,896,750**
Клиенттерге берілген, пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын кредиттер	6,327,439	4,523,388
Клиенттерге берілген кредиттердің және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің жиыны	**110,260,134**	**131,420,138**

2023 жылдың 30 қыркүйегінде және 2022 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айдың ішінде Компания коммерциялық банктерден ипотекалық кредит портфелін сатып алған жоқ.

2021 жылдың желтоқсанында Компания «CG Land» ЖШС-не теңгемен деноминацияланған екі траншпен жалпы сомасы 31,100,000 мың теңгеге ұзақ мерзімді кредиттер берді. Кредиттер бойынша номиналды мөлшерлемелер 2028 және 2029 жылдары өтелуімен жылдық 1.00% және 11.43% құрайды. Компания міндеттемелердің орындалуын кепілмен қамтамасыз ету ретінде Алматы облысында жалпы ауданы 200 га жер учаскесін қабылдады.

Басшылық шарттарда көзделген ақша ағындары тек осы кредиттер бойынша негізгі соманың өтелмеген бөлігіне («SPPI критерийі») негізгі сома мен пайыздарды төлеу болып табылмайтынын бағалады және оларды «пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша» санатына жіктеді».

Бастапқы тану кезінде осы кредиттердің әділ құны жылдық 23.74% нарықтық пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған ақшалай қаражаттың барлық болашақ түсімдерінің ағымдағы құны ретінде бағаланды. Бастапқы тану күніне 27,512,212 мың теңге мөлшеріндегі кредиттердің номиналды және әділ құны арасындағы айырма пайда немесе залал және өзге де жиынтық табыс туралы қысқартылған аралық есепте, «Клиенттерге берілген, пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын кредиттерді бастапқы тану кезіндегі залал «деген бапта танылды».

2022 жылғы желтоқсанда «CG Land» ЖШС 481,548 мың теңге сомасына негізгі қарызды ішінара мерзімінен бұрын өтеуді жүргізді.

Есепті күндегі осы кредиттердің әділ құны жылдық 26.66% нарықтық пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған ақшалай қаражаттың барлық болашақ түсімдерінің ағымдағы құны ретінде бағаланды.

2022 жыл ішінде компания «Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС және Астана қаласының әкімдігімен Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын басқару жөніндегі кеңестің ұсынымдарын ескере отырып, кредитті өтеу мерзімдерін ұзарту бойынша қосымша келісім жасасты. Келісім шарттарының айтарлықтай өзгеруіне байланысты Компания ескі кредитті мойындауды тоқтатып, жаңа қаржы активін мойындады. Тиісінше, кредит жылдық 13.25% сыйақының нарықтық мөлшерлемесін пайдалана отырып, қосымша келісім жасалған күнгі әділ құнға келтірілді, бұл мемлекеттік субсидия есебінен 8,552,902 мың теңге мөлшеріндегі шарттарды өзгертудің әсерін тануға әкелді (16-ескертпе). 2022 жылғы тамыз-желтоқсан аралығында компания мен «Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС арасында негізгі кредиттік шартқа қосымша келісімдер жасалды, соған сәйкес Компания Астана қаласында проблемалық үлестік құрылыс объектілерінің құрылысын аяқтау мақсатында жалпы сомасы 20,000,000 мың теңгеге бірнеше транш берді. Бастапқы тану кезінде бұл транштар жылдық 13.58% -13.74% шегінде нарықтық сыйақы мөлшерлемелерін пайдалана отырып, әділ құнға келтірілді.

(a) Жеке тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ипотекалық кредиттер мен ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің сапасы

Кестеде 2023 жылғы 30 қыркүйекке және 2022 жылғы 31 желтоқсанға клиенттерге берілген ипотекалық кредиттердің сапасы туралы ақпарат берілген:

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек				
мың теңге	**12 айлық күтілетін кредиттік шығындар**	**Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Кредиттік - құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Бастапқы тану кезінде сатып алынған кредиттік-құнсызданған**	**Барлығы**
- мерзімі өтпеген	37,691,332	1,027,749	5,741,393	190,123	44,650,597
- 30 күннен аз уақытқа мерзімі өткен	1,000,816	280,915	649,649	32,941	1,964,321
- 30-89 күнге мерзімі өткен	-	660,212	800,252	6,236	1,466,700
- 90-179 күнге мерзімі өткен	-	-	1,346,959	4,667	1,351,626
- 180-360 күнге мерзімі өткен	-	-	329,076	-	329,076
- 360 күннен астам уақытқа мерзімі өткен	-	-	502,102	16,012	518,114
	38,692,148	**1,968,876**	**9,369,431**	**249,979**	**50,280,434**
Шығынға арналған бағалау резерві	(339,348)	(80,993)	(1,111,994)	(7,103)	(1,539,438)
Баланстық құн	**38,352,800**	**1,887,883**	**8,257,437**	**242,876**	**48,740,996**

	2022 жылғы 31 желтоқсан				
мың теңге	**12 айлық күтілетін кредиттік шығындар**	**Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Кредиттік - құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Бастапқы тану кезінде сатып алынған кредиттік-құнсызданған**	**Барлығы**
- мерзімі өтпеген	46,850,259	1,117,291	3,832,452	176,280	51,976,282
- 30 күннен аз уақытқа мерзімі өткен	1,129,442	369,074	536,152	68,152	2,102,820
- 30-89 күнге мерзімі өткен	-	612,598	429,781	18,678	1,061,057
- 90-179 күнге мерзімі өткен	-	-	1,233,045	66,740	1,299,785
- 180-360 күнге мерзімі өткен	-	-	530,416	18,942	549,358
- 360 күннен астам уақытқа мерзімі өткен	-	-	3,194,800	-	3,194,800
	47,979,701	**2,098,963**	**9,756,646**	**348,792**	**60,184,102**
Шығынға арналған бағалау резерві	(626,420)	(100,010)	(3,525,313)	(17,072)	(4,268,815)
Баланстық құн	**47,353,281**	**1,998,953**	**6,231,333**	**331,720**	**55,915,287**

2023 жылғы 30 қыркүйекке сатушыдан кері сатып алуды толық талап ету құқығымен кредиттердің баланстық құны 1,720,521 мың теңгені құрады (2022 жылғы 31 желтоқсан: 2,401,145 мың теңге).

Сатушыдан сатып алуды ішінара талап ету құқығына арналған келісімдердің талаптарына сәйкес, бұл құқық осы кредиттерді сатып алу күндеріндегі ипотекалық кредиттер бойынша негізгі борыштың жалпы мөлшерінің 20% - нан аспайды.

(б) Жеке тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен ипотекалық кредиттер мен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша шығындарға бағалау резервінің өзгеруін талдау

Жеке тұлғаларға берілген кредиттер сыныптары бойынша және 2023 жылғы 30 қыркүйекте және 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған үш ай ішінде күтілетін кредиттік залалдардың үш кезеңі бойынша кредиттердің құнсыз减уынан болған залалдарды жабуға арналған резервтің қозғалысы мынадай түрде ұсынылған:

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай				
мың теңге	**12 айлық күтілетін кредиттік шығындар**	**Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Бастапқы тану кезінде сатып алынған кредиттік-құнсызданған**	**Барлығы**
Кезең басындағы жағдай бойынша шығындарға арналған бағалау резервінің шамасы	626,420	100,010	3,525,313	17,072	4,268,815
1- кезеңге ауыстыру	10,802	(9,293)	(1,509)	-	-
2 - кезеңге ауыстыру	(27,207)	31,640	(4,433)	-	-
3 - кезеңге ауыстыру	(31,775)	(31,647)	63,422	-	-
Таза өзгеріс	(238,892)	(9,717)	(236,878)	(9,969)	(495,456)
Тану тоқтатылған қаржы активтері	-	-	(2,209,835)	-	(2,209,835)
Дисконтты босату және басқа өзгерістер	-	-	(24,086)	-	(24,086)
Кезең соңындағы жағдай бойынша шығындарға арналған бағалау резервінің шамасы	**339,348**	**80,993**	**1,111,994**	**7,103**	**1,539,438**

	Аудиттелмеген 2022 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай				
мың теңге	**12 айлық күтілетін кредиттік шығындар**	**Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Бастапқы тану кезінде сатып алынған кредиттік-құнсызданған**	**Барлығы**
Кезең басындағы жағдай бойынша шығындарға арналған бағалау резервінің шамасы	1,210,724	240,015	3,421,734	3,645	4,876,118
1- кезеңге ауыстыру	14,890	(14,384)	(506)	-	-
2- кезеңге ауыстыру	(32,283)	44,630	(12,347)	-	-
3- кезеңге ауыстыру	(36,928)	(61,772)	98,700	-	-
Таза өзгеріс	(271,036)	8,159	(337,584)	8,253	(592,208)
Жаңадан жасалған немесе сатып алынған қаржы активтері	586	-	-	33,649	34,235
Жаңадан жасалған қарыздар бойынша					

басқа сатыларға аударымдар	(15,300)	496	14,804	-	-
Дисконтты босату және басқа өзгерістер	-	5	(2,856)	6	(2,845)
Кезең соңындағы жағдай бойынша шығындарға арналған бағалау резервінің шамасы	**870,653**	**217,149**	**3,181,945**	**45,553**	**4,315,300**

(в) Клиенттерге берілген кредиттердің және заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің сапасы

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек			
Мың теңге	**1-кезең**	**2-кезең**	**3-кезең**	**Барлығы**
Берілген кредиттер				
«Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС, «BBB» берілген ішкі рейтингі	51,752,091	-	-	51,752,091
Корпоративтік клиент, «CCC» берілген ішкі рейтингі	1,020,375	-	-	1,020,375
ЭКСПО – 2017 ХАК аумағында орналасқан пәтерлерді сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек				
«Астана IT University» ЖШС, «CCC» берілген ішкі рейтингі	2,560,535	-	-	2,560,535
Жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан дебиторлық берешектің және берілген кредиттердің жиыны	**55,333,001**	-	-	**55,333,001**
Шығынға арналған бағалау резерві	(141,302)	-	-	(141,302)
	55,191,699	-	-	**55,191,699**

	2022 жылғы 31 желтоқсан			
тыс.тенге	**1-кезең**	**2-кезең**	**3-кезең**	**Барлығы**
Берілген кредиттер				
«Елорда құрылыс компаниясы» ЖШС, «BBB» берілген ішкі рейтингі	47,264,939	-	-	47,264,939
Бөліп-бөліп сатудан дебиторлық берешек				
«Мега Плаза» ЖШС, «CCC» берілген ішкі рейтингі	20,652,897	-	-	20,652,897
ЭКСПО – 2017 ХАК аумағында орналасқан пәтерлерді сатудан ұзақ мерзімді дебиторлық берешек				
«Астана IT University» ЖШС, «CCC» берілген ішкі рейтингі	3,024,438	-	-	3,024,438
«Umit fund» КЕҰ, «D» берілген ішкі рейтингі	-	-	615,092	615,092
Жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан дебиторлық берешектің және берілген кредиттердің жиыны	**70,942,274**	-	**615,092**	**71,557,366**
Шығынға арналған бағалау резерві	(197,007)	-	(378,896)	(575,903)
	70,745,267	-	**236,196**	**70,981,463**

2023 жылғы қаңтарда «Мега Плаза» ЖШС бөліп-бөліп сату бойынша дебиторлық берешек бойынша негізгі борыш пен сыйақыны толық мерзімінен бұрын өтеді. Қарызды мерзімінен бұрын ішінара өтеуге байланысты дисконтты қайта есептеу 5,667,718 мың теңге (аудиттелмеген) және мемлекеттік субсидиялар түрінде танылды (16-ескерту).

2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған есепті кезең ішінде «Umit fund» КЕҰ пәтер сатудан түскен дебиторлық берешек бойынша негізгі борыш пен сыйақыны толық мерзімінен бұрын өтеді.

ЭКСПО-2017 ХАК аумағында орналасқан жеке және заңды тұлғалар үшін төлемді бөліп төлейтін пәтерлерді сату ұзақ мерзімді дебиторлық берешектің кепіл ретінде тіркелген сатылған жылжымайтын мүлікпен (пәтерлер, паркингтер) қамтамасыз етілуін көздейді.

Жеке тұлғалар үшін бөліп-бөліп төлеуді іске асыру тетігі мынадай талаптарды көздейді: бастапқы жарна кемінде 20%, кепілдік жарна кемінде үш айлық төлем, сыйақы мөлшерлемесі жылдық 3%, мерзімі 12 жыл, шарт талаптарында комиссия алынбай ішінара - мерзімінен бұрын және толық мерзімінен бұрын өтеу көзделген. Жеке тұлғалар үшін бөліп төлеу шарттары бойынша ақша ағындарын дисконттау үшін Компания бастапқы тану кезінде 14.3% нарықтық мөлшерлемені қолдана отырып, екінші деңгейлі банктердің жеке тұлғалары үшін ипотекалық несиелеудің орташа мөлшерлемесін пайдаланды.

Заңды тұлғалар үшін бөліп-бөліп төлеуді іске асыру тетігі мынадай талаптарды көздейді: сыйақы мөлшерлемесі жылдық 2%, 10 жыл мерзімге, шарттың талаптарында комиссия алынбай, ішінара – мерзімінен бұрын және толық мерзімінен бұрын өтеу көзделген.

Заңды тұлғалар үшін бөліп төлеу шарттары бойынша ақша ағындарын дисконттау үшін Компания 2019 жылғы тамыздағы білім беру саласындағы экономикалық қызмет түрлері бойынша банктер берген ұзақ мерзімді кредиттер бойынша «ҚР Ұлттық Банкі» РММ статистикасын пайдаланды және бастапқы тану кезінде 14.02% нарықтық мөлшерлемені қолданды.

2023 жылғы 30 қыркүйекке берілген кредиттер және заңды тұлғалардың ұзақ мерзімді дебиторлық берешегі кешіктірілмеді.

Заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан дебиторлық берешек пен кредиттер бойынша залалдарға бағалау резервінің қалдықтарын өзгерту төменде келтірілген:

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек			
мың теңге	**1-кезең**	**2-кезең**	**3-кезең**	**Барлығы**
Заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек және кредиттер				
Жыл басындағы қалдық	197,007	-	378,896	575,903
Шығындар бойынша бағалау резервінің таза өзгеруі	(55,705)	-	(378,896)	(434,601)
Кезеңнің соңындағы қалдық	**141,302**	**-**	**-**	**141,302**

	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 қыркүйек			
мың теңге	**1-кезең**	**2-кезең**	**3-кезең**	**Барлығы**
Заңды тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек және кредиттер				
Жыл басындағы қалдық	166,698	5,584,314	248,462	5,999,474
1- кезеңге ауыстыру				
1- кезеңге ауыстыру	(38,330)	38,330	-	-
1- кезеңге ауыстыру				
Шығындар бойынша бағалау резервінің таза өзгеруі	(20,774)	(2,423,958)	122,690	(2,322,042)
Құрылған жаңа қаржылық активтер	-	26,156	-	26,156
Кезеңнің соңындағы қалдық	**107,594**	**3,224,842**	**371,152**	**3,703,588**

(г) Заңды және жеке тұлғаларға берілген жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен ұзақ мерзімді дебиторлық берешек пен қарыздар бойынша шығындарға бағалау резервін бағалау кезіндегі түйінді жорамалдар мен пайымдаулар

Болжалды ақпаратты қосу

Компания болжамды ақпаратты қаржы құралы бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай өсуі үшін бағалауға да, күтілетін кредиттік залалдарды бағалауға да қосады. Компания болжамды ақпаратты бағалау үшін сараптамалық пайымдауды қолданады. Бұл бағалау сыртқы көздерден алынған ақпаратқа да негізделген.

Сыртқы ақпарат Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, Ұлттық экономика министрлігі сияқты Компания өз қызметін жүзеге асыратын елдің мемлекеттік органдары мен ақша-кредитті реттеу органдары жариялайтын экономикалық деректер мен болжамдарды, сондай-ақ жекелеген жеке және ғылыми болжамдарды қамтуы мүмкін.

Компания қаржылық құралдардың әрбір портфелі бойынша несиелік тәуекел мен несиелік шығындарды бағалауға әсер ететін негізгі факторлардың тізімін анықтады және құжаттады және тарихи деректерді талдауды қолдана отырып, макроэкономикалық айнымалылар, несиелік тәуекел және несиелік шығындар арасындағы байланысты бағалады.

Дефолт деңгейі бойынша жеткілікті тарихи базаның жоқтығын ескере отырып, Компания рейтингтік агенттіктердің деректерін экономикалық сценарийлер бойынша ақпарат көзі ретінде анықтады. Сценарийлер үнемі жаңартылып отырады және несиелік тәуекелдерді бағалау кезінде қолданылады.

Қаржылық активтердің әртүрлі портфельдері бойынша негізгі көрсеткіштің, дефолт оқиғаларының және залал деңгейлерінің болжамды арақатынасы рейтингтік агенттіктердің соңғы 30-40 жылдағы тарихи деректерін талдау негізінде әзірленді.

13 Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек

2023 жылғы 30 қыркүйекке және 2022 жылғы 31 желтоқсанға қаржылық жалдауға таза инвестициялардың құрамдас бөліктері келесідей ұсынылған:

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек мың теңге	2022 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
Бір жылдан аз	12,805,427	12,900,543
1 жылдан 2 жылға дейін	12,798,035	12,911,242
2 жылдан 3 жылға дейін	12,791,817	12,904,981
3 жылдан 4 жылға дейін	12,766,299	12,900,486
4 жылдан 5 жылға дейін	12,727,792	12,870,345
Бес жылдан астам	112,524,759	121,449,806
Ең төменгі жалдау төлемдері	**176,414,129**	**185,937,403**
Пайда болмаған қаржылық кірісті шегергенде:		
Бір жылдан аз	(3,867,769)	(4,162,840)
1 жылдан 5 жылға дейін	(14,699,132)	(15,578,435)
Бес жылдан астам	(14,891,999)	(16,735,384)
Пайда болмаған қаржылық кірісті шегергенде, барлығы	**(33,458,900)**	**(36,476,659)**
Минус: Шығынға арналған бағалау резерві	(394,892)	(202,438)
Қаржылық жалдауға таза инвестициялар	**142,560,337**	**149,258,306**

Компания «Нұрлы жер» және «Меншікті бағдарламасына» сәйкес тұрғын үй кешендерін жалға береді.

Бұл жалдау шарттарын компания ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес қаржылық жалдау ретінде жіктейді, өйткені жалдау мерзімінің соңына қарай активтерге меншік құқығы жалға алушыға өтеді, ал жалдау мерзімінің басында ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны жалға алынған активтің барлық әділ құнын құрайды.

«Меншікті бағдарлама» бойынша қаржылық жалдау шарттарының өтеу мерзімі 20 жылға дейін және номиналды сыйақы мөлшерлемелері 11.50% және 13.00% құрайды. «Нұрлы Жер» бойынша қаржылық жалдау шарттарының өтеу мерзімі 20 жыл және Алматы және Астана қалаларында 1 ш. м. үшін 1,120 теңге мөлшерінде айлық жалдау төлемдерінің шекті лимиттерін көздейді, қалған өңірлерде – 1 ш. м. үшін 924 теңге. «Нұрлы Жер» бағдарламасы бойынша жалдау шарттары сыйақысының болжамды мөлшерлемесі 3.1% құрайды.

Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешектің сапасы

Кестеде 2023 жылғы 30 қыркүйекке және 2022 жылғы 31 желтоқсанға қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешектің сапасы туралы ақпарат берілген:

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек			
мың теңге	**12 айлық күтілетін кредиттік шығындар**	**Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Барлығы**
Мерзімі өтпеген	116,034,871	6,303,027	4,555,319	126,893,217
30 күннен аз мерзімге кешіктірілген	4,294,631	1,782,332	978,466	7,055,429
Мерзімі 30-89 күнге кешіктірілген	-	2,790,834	1,763,868	4,554,702
Мерзімі 90-179 күнге кешіктірілген	-	-	2,516,463	2,516,463
Мерзімі 180-360 күннен астам уақытқа кешіктірілген	-	-	670,056	670,056
Мерзімі 360 күннен астам уақытқа кешіктірілген	-	-	1,265,362	1,265,362
	120,329,502	**10,876,193**	**11,749,534**	**142,955,229**
Шығынға арналған бағалау резерві	(56,485)	(9,519)	(328,888)	(394,892)
Баланстық құн	**120,273,017**	**10,866,674**	**11,420,646**	**142,560,337**

	2022 жылғы 31 желтоқсан			
мың теңге	**12 айлық күтілетін кредиттік шығындар**	**Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Барлығы**
- Мерзімі өтпеген	120,993,668	5,814,674	2,860,303	129,668,645
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген	2,951,069	1,984,192	928,031	5,863,292
- Мерзімі 30-89 күнге кешіктірілген	-	2,325,126	1,408,615	3,733,741
- Мерзімі 90-179 күнге кешіктірілген	-	-	2,301,535	2,301,535
- Мерзімі 180-360 күнге кешіктірілген	-	-	2,489,479	2,489,479
- Мерзімі 360 күннен астам уақытқа кешіктірілген	-	-	5,404,052	5,404,052
	123,944,737	**10,123,992**	**15,392,015**	**149,460,744**

Шығынға арналған бағалау резерві	(45,628)	(8,461)	(148,349)	(202,438)
Баланстық құн	**123,899,109**	**10,115,531**	**15,243,666**	**149,258,306**

2023 жылғы 30 қыркүйекте және 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек кластары және күтілетін кредиттік залалдың үш кезеңі бойынша кредиттердің құнсыздануынан болған залалдарды жабуға арналған бағалау резервінің қозғалысы төмендегідей ұсынылған:

	Аудиттелмеген 2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай			
Мың теңге	**12 айлық күтілетін кредиттік шығындар**	**Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Барлығы**
Кезең басында шығындарға арналған бағалау резервінің шамасы	45,628	8,461	148,349	202,438
1-кезеңге ауыстыру	5,155	(4,597)	(558)	-
2-кезеңге ауыстыру	(1,565)	4,551	(2,986)	-
3-кезеңге ауыстыру	(3,371)	-	3,371	-
Таза есептеу	586	(863)	176,380	176,103
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржы активтері	10,052	1,967	4,355	16,374
Басқа өзгерістер	-	-	(23)	(23)
Кезең соңына қарай шығындар бойынша бағалау резервінің шамасы, аудиттелмеген	**56,485**	**9,519**	**328,888**	**394,892**

	Аудиттелмеген 2022 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай			
Мың теңге	**12 айлық күтілетін кредиттік шығындар**	**Кредиттік-құнсызданбаған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Кредиттік-құнсызданған активтер бойынша бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік залалдар**	**Барлығы**
Жыл басына құнсыздануға арналған резервтің шамасы	1,349,939	1,341,991	2,900,766	5,592,696
1-кезеңге ауыстыру	1,596	(1,596)	-	-
2-кезеңге ауыстыру	(4,444)	4,444	-	-
3-кезеңге ауыстыру	(5,012)	(142)	5,154	-
Таза есептеу	(1,314,414)	(1,337,695)	(2,702,213)	(5,354,322)
Жаңадан құрылған немесе сатып алынған қаржы активтері	15,754	3,247	10,929	29,930
Басқа өзгерістер	-	-	(317)	(317)
Жыл соңындағы жағдай бойынша құнсыздануға арналған резервтің шамасы	**43,419**	**10,249**	**214,319**	**267,987**

14 Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар 2023 жылғы 30 қыркүйектегі және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңгемен көрсетілген облигациялардан тұрды.

Эмиссия	Өтеу күні	Купонның номиналды мөлшерлемесі	Тиімді мөлшерлемесі	Аудиттелмеген 30 сентября 2023 жылғы 30 қыркүйек мың теңге	2022 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
KZ2C00006641	09.04.2024	4.05%	10.64%	177,768,532	168,366,805
KZ2C00006807	25.06.2030	6.02%	12.94%	143,151,371	142,051,661
KZ2C00006815	14.08.2031	6.02%	12.45%	139,117,877	138,625,210
KZ2C00007094	29.12.2032	6.02%	11.41%	74,571,610	74,800,734
KZ2C00006823	22.10.2032	6.02%	12.17%	72,895,633	66,893,808
KZ2C00006831	22.10.2032	6.02%	12.17%	72,895,633	66,893,808
KZ2C00007839	27.10.2031	7,02%	10,75%	43,481,351	40,276,068
KZ2C00003333	15.12.2027	10.50%	10.27%	31,127,427	30,438,455
KZ2C00006393	24.02.2026	10.25%	11.00%	29,802,775	30,367,907
KZX000000054	28.12.2033	9.58%	9.58%	20,494,967	20,973,967
KZ2C00004356	21.06.2049	2.99%	11.94%	340,359	336,769
KZ2C00007086	01.04.2051	0.10%	13.80%	158,490	146,840
KZ2C00007631	04.02.2052	0.10%	12.17%	58,640	54,693
KZ2C00004349	06.08.2050	0.10%	12.41%	24,646	22,928
				805,889,311	**780,249,653**

15 Тартылған өзге де қаражат

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек мың теңге	2022 жылғы 31 желтоқсан мың теңге
«Бәйтерек « ұлттық басқарушы холдингі» АҚ-ның қарызы	218,418,926	206,742,354
Халықаралық қаржы ұйымдарынан алынған ұзақ мерзімді қарыздар	17,506,493	22,638,289
Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы берешек	6,547,508	6,173,578
Астана қаласы әкімдігі алдындағы берешек	171,784	161,467
	242,644,711	**235,715,688**

2023 жылғы 30 қыркүйек пен 2022 жылғы 31 желтоқсанға тартылған өзге де қаражатқа ҚР Үкіметінің 2022 жылғы 23 қыркүйектегі № 736 қаулысымен бекітілген 2023-2029 жылдарға арналған тұрғын үй-коммуналдық инфрақұрылымды дамыту тұжырымдамасына интеграцияланған ҚР Президентінің 2015 жылғы 6 сәуірдегі № 1030 Жарлығына сәйкес қабылданған «Нұрлы жол» инфрақұрылымды дамытудың 2015-2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы, ҚР Үкіметінің 2014 жылғы 28 маусымдағы № 728 қаулысымен бекітілген «Өңірлерді дамытудың 2020 жылға дейінгі бағдарламасы», ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы № 1054 қаулысымен бекітілген «Нұрлы жер» тұрғын үй құрылысының 2020-2025 жылдарға арналған бағдарламасы шеңберінде «Бәйтерек» ҰБХ « АҚ-дан алынған кредиттер кіреді.

«Нұрлы жер» бағдарламасына сәйкес қарыздың нысаналы мақсаты - құрылысты қаржыландыру және жылжымайтын мүлікті қаржылық жалдау шарттары бойынша жалға беру үшін сатып алу. Осы қарыздар бойынша номиналды сыйақы мөлшерлемесі 0.15% құрайды. Өтеу мерзімі: 2045 жылғы қаңтар, 2046 жылғы қаңтар және 2046 жылғы маусым. Негізгі сома осы күндері өтеуге жатады. Бастапқы кезеңде бұл қарыздар 6.9% - дан 8.0% - ға дейінгі сыйақының тиісті есептік нарықтық мөлшерлемелерін қолдана отырып, Шартқа сәйкес қарыз бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау жолымен есептелген әділ құн бойынша танылды. Осы кредиттер бойынша дисконт мемлекеттік субсидия ретінде танылды.

2021 жыл ішінде халықты қолжетімді тұрғын үймен қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды қаржыландыру және мемлекеттік және үкіметтік бағдарламаларды іске асыру шеңберінде жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын сатып алу мақсатында Компания Еуразиялық даму банкінен 3,500,000 мың ресей рублінің жалпы сомасына жылдық 7.5% сыйақы мөлшерлемесімен, 2026 жылғы желтоқсан мен қарашада өтеу мерзімі белгіленіп, ресей рублінде деноминацияланған қарыздарды тартуды жүзеге асырды. 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған 9 ай ішінде теңгеге қатысты ресей рублінің айырбас бағамының төмендеуіне байланысты Компания осы қарыздарды жалпы сомасы 5,500,531 мың теңгеге қайта бағалаудан түскен табысты ескерді.

Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы берешек 2007 жылғы желтоқсанда Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінен екінші деңгейлі банктерден ипотекалық қарыздар сатып алу үшін алынған кредитті білдіреді. Осы кредит бойынша сыйақы мөлшерлемесі жылдық 0.1% құрайды және негізгі сома 2027 жылғы желтоқсанда өтеуге жатады. Бастапқы тану кезінде несиенің әділ құны жылдық 8.0% құрайтын компания үшін қарыз бойынша ұзақ мерзімді нарықтық мөлшерлемеге қатысты басшылықтың бағалауын пайдалана отырып, Шартқа сәйкес несие бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы есептелді.

16 Мемлекеттік субсидиялар

	Аудиттелмеген, 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай мың теңге	**Аудиттелмеген, 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай мың теңге**
Кезеңнің басындағы қалдық	142,702,544	182,324,636
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконт түріндегі мемлекеттік субсидияның туындауы (14-ескертпе)	38,150	2,148,443
ЖАО облигациялары бойынша мемлекеттік субсидияны пайдалану (11-ескертпе)	(1,360,138)	(23,339,727)
Шығарылған облигациялар бойынша мемлекеттік субсидияны пайдалану (14-ескертпе)	-	(2,148,443)
Берілген қарыздар бойынша мемлекеттік субсидияны пайдалану (12-ескертпе)	(480,687)	(12,424,765)
Кезең үшін амортизация	(6,087,076)	(6,079,227)
ЖАО облигацияларын ішінара мерзімінен бұрын өтеуге байланысты дисконтты қайта есептеу (11-ескертпе)	618,946	39,333
Қарызды мерзімінен бұрын ішінара өтеуге байланысты дисконтты қайта есептеу (12-ескертпе)	5,667,718	2,664,279
Кезең соңындағы қалдық	**141,099,457**	**143,184,529**

«Нұрлы жер», «Жұмыспен қамтудың 2020-2021 жылдарға арналған жол картасы» мемлекеттік бағдарламаларын қаржыландыруға қатысты мемлекеттік субсидия бойынша міндеттемелер жергілікті атқарушы органдардың облигацияларын сатып алудан дисконт төмен пайыздық мөлшерлememен танылатындығына қарай пайдаланылатын болады, сондай-ақ мемлекеттік субсидиялардың бір бөлігі Компанияның балансына дайын пәтерлерді қабылдау сәтінен бастап кірістер құрамында тікелей сатып алумен жалдау бойынша сыйақы түріндегі амортизацияланады.

17 Болашақ кезеңдердің кірістері және берілген кепілдіктер бойынша резервтер

	Аудиттелмеген, 2023 жылғы 30 қыркүйек мың теңге	**2022 жылғы 31 желтоқсан мың теңге**
Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру шарттары бойынша болашақ кезеңдердің кірістері	803,890	1,091,799

	Аудиттелмеген, 2023 жылғы 30 қыркүйек мың теңге	**2022 жылғы 31 желтоқсан мың теңге**
Қаржылық кепілдіктер бойынша болашақ кезеңдердің кірістері	270	403
Берілген кепілдіктер бойынша болашақ кезеңдердің кірістері жиыны	**804,160**	**1,092,202**
Құрылыс жобаларына кепілдік беру туралы шарттар бойынша орын алған, бірақ мәлімделмеген залалдар резерві	32,836,434	22,676,679
Қаржылық кепілдіктер бойынша талаптарға арналған резерв	1,110	1,159
Берілген кепілдіктер бойынша резервтердің жиыны	**32,837,544**	**22,677,838**
	33,641,704	**23,770,040**

Берілген кепілдіктер бойынша болашақ кезеңдердің кірістері

	Аудиттелмеген, 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай мың теңге	**Аудиттелмеген, 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай мың теңге**
Кезеңнің басындағы қалдық	1,092,202	2,032,442
Құрылыс жобаларына кепілдік беру шарттары бойынша түскен комиссиялар (сақтандыру сыйлықақылары)	(1,257,078)	(2,017,494)
Түскен қаржылық кепілдіктер бойынша комиссиялар	(141)	(309)
Қаржылық кепілдіктер бойынша комиссиялар	24	33
Құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру шарттары бойынша комиссия, қайтарылған	1,085,470	1,596,207
Кірістер бойынша ҚҚС	(116,317)	(171,058)
Жыл соңындағы қалдық	**804,160**	**1,439,821**

Берілген кепілдіктер бойынша болашақ кезеңдердің кірістеріне қаржылық кепілдіктер жөніндегі комиссиялардың бір бөлігі және құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар жөніндегі комиссиялардың бір бөлігі кіреді, олар есептеу бойынша келесі немесе одан кейінгі қаржы жылдарында түсетін, әрбір қаржылық кепілдік шарты және құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру шарты үшін, пропорционалды әдісті пайдалана отырып, бөлек есептелген.

Құрылыс жобаларына берілген кепілдіктер бойынша талаптарға резервтердің өзгеруін талдау

	Аудиттелмеген, 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай мың теңге	**Аудиттелмеген, 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай мың теңге**
Жыл басындағы резервтің шамасы	22,676,679	16,369,499
Құрылыс жобаларына кепілдік беру шарттары бойынша резервтердегі өзгеріс	10,159,755	(638,206)
Жыл соңындағы резервтің шамасы	**32,836,434**	**15,731,293**

Құрылыс жобаларына кепілдік беру шарттары бойынша резервтерді есептеу үшін пайдаланылатын түйінді жорамалдар

Кепілдік беру шарттары бойынша кез келген болашақ міндеттемелерді жабу үшін жеткілікті резервтерді неғұрлым сенімді қалыптастыруға арналған кепілдік міндеттемелерді бағалау үшін пайдаланылатын жорамалдар.

Есепті күнге Компания кепілдік жағдайларын толық реттеу үшін қажетті болжамды сомаға резерв қалыптастырады.

Кепілдік жағдайының ықтималдығын анықтау үшін Компания қауіп деңгейін анықтайтын уәкілетті компанияға/құрылыс салушыға тағайындалған рейтингін пайдаланады. Рейтинг уәкілетті компанияның/құрылыс салушының сандық және сапалық көрсеткіштерін де ескереді: сатудың рентабельділігі, активтердің рентабельділігі, мерзімді өтімділік коэффициенті, төлемқабілеттілігі коэффициенті, пайыздарды жабу коэффициенті, ағымдағы қарыздың активтерге қатынасы көрсеткіші, меншікті капиталға жиынтық міндеттеме, пайдалануға берілген тұрғын үйдің жалпы алаңының шаршы метрінің көлемі, бас мердігер лицензиясының санаты, техникалық жарақтандыру.

Кепілдік жағдайының туындау ықтималдығын арттыру факторы - құрылыс-монтаждау жұмыстары мен сату жоспарының орындалмауына байланысты кепілдік мерзімін ұзарту туралы уәкілетті компанияның/құрылыс салушының өтініші.

Құрылыс салушының және құрылысты жүзеге асыруға уәкілетті компанияның кепілдік беру туралы шарт бойынша міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету уәкілетті компаниядағы құрылыс салушының қатысу үлесінің кепілі және аяқталмаған құрылыспен жер учаскесінің (оған құқықтардың) кепілі (бар болса) болып табылатынын ескере отырып, компанияның бағалауы бойынша кепілдік беру жағдайы басталған кезде нақты өтеу сомасы құрылыс аяқталу сатысы мен құрылыс құнына, сондай-ақ жылжымайтын мүліктің нарықтық бағасының өзгеруіне байланысты болады..

Күтілетін шығындарды бағалау компанияның статистикалық деректерді жинақтауына қарай қайта қаралады.

Компания басшылығы құрылыс жобалары бойынша кепілдік шарттары портфелінің көрсеткіштері, негізінен, кепілдік жағдайының туындау ықтималдығының бағалау коэффициенттерінің өзгеруіне және кепілдік жағдайы басталған кезде нақты өтеуді бағалауға осал деп есептейді. Компания жоғарыда аталған айнымалы шамалардың соңғы мәндеріне сүйене отырып, өзінің есептік бағалауына үнемі өзгерістер енгізіп отырады.

Кепілдік жағдайы басталу ықтималдығы плюс/минус бір пайызға өзгерген кезде берілген кепілдіктер бойынша резервтердің мөлшері 328,364 мың теңгеге (аудиттелмеген) (2022 жылғы 31 желтоқсанға 226,767 мың теңге) жоғары/төмен болады.

Кепілдік жағдайының басталуы

«Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы» Заңның 37-бабының 3 және 4-тармақтарына сәйкес 2023 жылғы маусымда компания «Атырау қ., «Нұрсая» ш/а, 9 қабатты төрт тұрғын үйдің құрылысы» жобасы бойынша кепілдік жағдайын тіркеді. Аталған жобаның үш 9 қабатты тұрғын үйі кепілдік беру объектілері болатын.

2023 жылғы 30 қыркүйекке Компания ұсынылған кепілдік бойынша 2,451,669 мың теңге мөлшерінде 100% резерв есептеп қойған.

Уәкілетті компанияның дауыс беретін акцияларын (жарғылық капиталға қатысу үлестерін) сенімгерлік басқару шартына сәйкес және қабылдау-тапсыру актісі негізінде құрылтайшы компанияға басқарушы компанияның жарғылық капиталына қатысу үлесінің 100% -н сенімгерлік басқаруға берді (3(а) ескертпе).

Уәкілетті компанияны компания шоғырландырмайды, өйткені ол (жеке және жиынтықта) компанияның қаржылық жағдайы, қызметінің қаржылық нәтижелері және ақша ағындары үшін маңызды емес.

18 Меншікті капитал

(а) Дивидендтер

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, Компанияның резервтерін бөлу үшін қол жетімді мөлшер, егер жинақталған залал болашақ кезеңдерге ауыстырылса, компанияның ХҚЕС-ке сәйкес дайындалған қаржылық есептілігінде көрсетілген бөлінбеген пайда мөлшерімен немесе есепті кезеңдегі пайда мөлшерімен шектеледі. Егер меншікті капиталдың мөлшері теріс болса немесе таза кірісті бөлу компанияның төлем қабілетсіздігіне әкеп соқтырса, бөлуге жол берілмейді.

2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдың ішінде компания 31,275,846 мың теңге (акция үшін 1,773,91 теңге) сомасында дивидендтер жариялады және төледі, аудиттелмеді (2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде компания 3,622,293 мың теңге (акция үшін 205.45 теңге) сомасында дивидендтер жариялады және төледі акция), аудиттелмеген.

(б) Акцияға шаққандағы негізгі және азайған пайда

Акцияға шаққандағы базалық және азайған пайда қарапайым акция иелеріне тиесілі кезеңдегі пайда немесе залал сомасын кезең ішінде айналымда болған жай акциялардың орташа өлшенген санына бөлу арқылы есептеледі.

	Аудиттелмеген, 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай	**Аудиттелмеген, 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай**
Кезең ішіндегі пайда, мың теңгемен	25,467,548	27,923,615
Жай акциялардың орташа өлшенген саны	17,631,022	17,631,022
Акцияға шаққандағы базалық және азайтылған пайда, теңгемен	**1,444**	**1,584**

(в) Бөлінбеген пайда құрамындағы өзге де резервтер

Компания создала резерв на урегулирование гарантийного случая, в соответствии со статьей 29 Закона Республики Казахстан от 7 апреля 2016 года «О долевом участии в жилищном строительстве». Средства резерва на урегулирование гарантийных случаев могут быть использованы исключительно в целях осуществления расходов, связанных с исполнением обязательств Компании по договорам о предоставлении гарантии. По состоянию на 30 сентября 2023 года резерв на урегулирование гарантийного случая равен 6,351,683 тысяч тенге (не аудировано) (31 декабря 2022 года: 6,882,107 тысяч тенге).

19 Тәуекелдерді басқару

Тәуекелдерді басқару ипотекалық қызметтің негізінде жатыр және компанияның операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Нарықтық тәуекел, несиелік тәуекел және өтімділік тәуекелі компанияның өз қызметін жүзеге асыру процесінде кездесетін негізгі тәуекелдері болып табылады.

Төменде сипатталғандарды қоспағанда, 2023 жылғы 30 қыркүйекке нарықтық тәуекел мен өтімділік тәуекеліне қатысты 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдаймен салыстырғанда елеулі өзгерістер болған жоқ.

Геосаяси жағдайға байланысты белгісіздіктерді барабар көрсету үшін Компания мұнай бағасының және елдің ЖІӨ-нің жаңартылған болжамдарын ескере отырып, 2023 жылдың тоғыз айындағы болжамды макроэкономикалық индикаторларды қоса алғанда, күтілетін кредиттік шығындарды бағалау модельдерінде пайдаланылатын болжамды ақпаратты жаңартты.

Қаржылық активтерге қатысты несиелік тәуекелдің ең жоғары деңгейі шолу күніне келесідей ұсынылуы мүмкін:

	Аудиттелмеген, 2023 жылғы 30 қыркүйек мың теңге	**2022 жылғы 31 желтоқсан мың теңге**
АКТИВТЕР		
Ақша қаражаты және оның баламасы	228,426,975	245,237,171
Банктердегі және басқа қаржы институттарындағы қаражат	68,720,553	68,450,680
Инвестициялық бағалы қағаздар:		
- Өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатындар	830,933	2,171,971
- Амортизацияланған құн бойынша бағаланатындар	904,029,230	831,077,410
Клиенттерге берілген несиелер және жылжымайтын мүліктің ұзақ мерзімді дебиторлық берешегі:		
- Өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатындар	6,327,439	4,523,388
- Амортизацияланған құн бойынша бағаланатындар	103,932,695	126,896,750
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	142,560,337	149,258,306
Басқа қаржы активтері	230,353	297,515
Несиелік тәуекелге ұшыраудың барлық максималды деңгейі	**1,455,058,515**	**1,427,913,191**

Берілген кепілдіктер бойынша тәуекелдерді басқару

Компания құрылыс жобалары бойынша кепілдік беру туралы шарттар жасасады. Компания кепілдік жағдайы туындаған кезде тұрғын үй құрылысының аяқталуына және тұрғын ғимараттағы үлестердің үлескерлерге берілуіне кепілдік береді. 2023 жылғы 30 қыркүйекке Компания 53 қолданыстағы кепілдік шартын жасасты (2022 жылғы 31 желтоқсан: 59 қолданыстағы шарт).

2023 жылғы 30 қыркүйекке Компания шығарған қолданыстағы кепілдіктер бойынша міндеттемелердің ең жоғары сомасы 347,527,630 мың теңгені құрады (2022 жылғы 31 желтоқсан: 410,765,069 мың теңге).

Компанияның тұрғын үй құрылысы жобаларына кепілдік беру шарттары бойынша кездесетін негізгі тәуекелі кепілдік жағдайлары бойынша нақты төлемдер немесе оларды төлеу уақыты күтілгеннен өзгеше болуы мүмкін. Компанияның мақсаты-осы міндеттемелерді төлеу үшін жеткілікті резервтерді қамтамасыз ету.

Кепілдік тәуекелі негізінен құрылыс салушымен байланысты қаржылық және заңды тәуекелдерді бағалау арқылы басқарылады. Компания құрылыс салушының қаржылық жағдайын, жобаны қаржыландыру көздерін, құрылыс компаниясының баға саясатының сәйкестігін талдауды бағалайды, жобаға техникалық сараптама жүргізеді, ал кепілдік берілгеннен кейін - құрылыс барысына мониторинг жүргізеді. Сонымен қатар, Компания жоба бойынша құқықтық және беделді тәуекелдерді белгілеу үшін заңды бағалау жүргізеді. Клиенттің тұрғын үй ғимаратының құрылысын аяқтау жөніндегі міндеттемелерін қамтамасыз ету мақсатында Компания уәкілетті компаниядағы 100% үлесті, аяқталмаған құрылысы бар жер учаскесін қамтамасыз ету сапасына қабылдайды.

20 Шартты міндеттемелер

(а) Сақтандыру

Қазақстан Республикасындағы сақтандыру қызметтерінің нарығы даму сатысында тұр, сондықтан басқа елдерде қолданылатын сақтандыру қорғаудың көптеген нысандары Қазақстанда әлі қол жетімді емес. Компания өзінің өндірістік құрылыстарына, өндірістің тоқтап қалуынан туындаған шығындарға немесе апаттар немесе Компания қызметі нәтижесінде жылжымайтын мүлік объектілеріне немесе қоршаған ортаға келтірілген залалға байланысты үшінші тараптар алдындағы туындаған міндеттемелерге қатысты толық сақтандыру қорғанысына ие емес. Компания тиісті сақтандыруға ие болғанға дейін, белгілі бір активтердің жоғалуы немесе бүлінуі компанияның қызметі мен қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс әсер етуі мүмкін деген қауіп бар.

(б) Сот даулары

Нарықта өзінің әдеттегі қызметін жүзеге асыру барысында Компания әртүрлі заңды талаптарға тап болады. Басшылық сот талқылаулары нәтижесінде туындайтын міндеттемелердің түпкілікті шамасы (олар болған жағдайда) болашақта компания қызметінің нәтижелерінің қаржылық жағдайларына елеулі теріс әсер етпейді деп пайымдайды.

(в) Қазақстандағы шартты салық міндеттемелері

Қазақстанның салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа бола отырып, заңнамалық нормалардың, ресми түсіндірмелердің және сот шешімдерінің жиі өзгеруімен сипатталады, олар көбінесе анық емес және қарама-қайшы, бұл оларды әртүрлі салық органдарының, соның ішінде ХҚЕС-ке сәйкес кірістерді, шығыстарды және қаржылық есептіліктің басқа баптарын есепке алу тәртібіне қатысты пікірлерді екіұшты түсіндіруге мүмкіндік береді. Салықтарды есептеудің дұрыстығына қатысты тексерулер мен тергеулерді ірі айыппұлдар салуға және пайыздар алуға құқығы бар әртүрлі деңгейдегі реттеушілер жүргізеді. Есепті кезеңдегі салықтарды есептеудің дұрыстығы келесі бес күнтізбелік жыл ішінде тексерілуі мүмкін, бірақ белгілі бір жағдайларда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін.

Бұл мән-жайлар Қазақстанда салық тәуекелдерінің басқа елдерге қарағанда әлдеқайда жоғары болуына әкеп соғуы мүмкін. Басшылықтың пікірінше, салық міндеттемелері басшылықтың қолданыстағы салық заңнамасын түсіндіруіне, нормативтік құжаттардың ресми түсініктемелеріне және сот шешімдеріне сүйене отырып, осы қысқартылған аралық қаржылық ақпаратта толық көрсетілген. Алайда, әр түрлі реттеуші органдардың салық заңнамасын түсіндіруі Компания басшылығының пікірінен өзгеше болуы мүмкін екенін ескере отырып, реттеуші органдар тарапынан мәжбүрлеп ықпал ету шаралары қолданылған жағдайда, олардың компанияның қысқартылған аралық қаржылық ақпаратына әсері айтарлықтай болуы мүмкін.

21 Байланысты тараптармен операциялар

(a) Басқарма және Директорлар кеңесі мүшелерімен операциялар

Басқарма және Директорлар кеңесі мүшелеріне сыйақылардың жалпы мөлшері төменде келтірілген:

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай мың теңге	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай мың теңге
Директорлар кеңесі мүшелері	9,582	27,768
Басқарма мүшелері	127,405	188,909
	136,987	**216,677**

2023 жылғы 30 қыркүйекке және 2022 жылғы 31 желтоқсанға Басқарма және Директорлар кеңесі мүшелерімен операциялар бойынша шоттардағы қалдықтар:

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйекте мың теңге	Аудиттелмеген Сыйақының орташа мөлшерлемесі	2022 жылғы 31 желтоқсан мың теңге	Сыйақының орташа мөлшерлемесі
Қаржылық жағдай туралы қысқартылған аралық есеп				
Клиенттерге берілген кредиттер	49,559	6.49	63,327	3.00
Басқа міндеттемелер	57,479	-	58,789	-

(б) Басқа байланысты тараптардың қатысуымен жасалатын операциялар

Басқа да байланысты тараптар Бәйтерек тобын және өзге де мемлекеттік ұйымдарды қамтиды.

Бұдан әрі ұсынылған сомалар 2023 және 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдағы пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы қысқартылған аралық есепке енгізілген:

	Аудиттелмеген, 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай	Аудиттелмеген, 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай	Аудиттелмеген, 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай	Аудиттелмеген, 2022 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай
	Бәйтерек тобы	Мемлекеттік ұйымдар	Бәйтерек тобы	Мемлекеттік ұйымдар
	мың теңге	мың теңге	мың теңге	мың теңге
Пайда немесе шығын туралы қысқартылған аралық есеп				
Процenттік кірістер	7,075,326	99,195,975	3,257,506	89,608,585
Проценттік кірістер	(73,541,237)	(1,355,720)	(70,540,600)	(1,291,039)
Басқа таза операциялық кірістер	2,494,170	14,588,765	527,801	(2,311,600)
Комиссиялық шығындар	(38)	(2,383)	2	(2,122)
Жалпы әкімшілік шығындар	-	(345,715)	-	(324,319)
Резервтердегі өзгерістер бойынша таза шығындар	(391,599)	-	-	-
Құнсызданудан (шығын) / орнын толтыру	253,365	(114,280)	(87,896)	480,261
Табыс салығы бойынша шығыс	-	296,289	-	(2,477,761)

2023 жылғы 30 қыркүйекке басқа да байланысты тараптармен операциялар бойынша шоттардағы қалдықтар:

	Аудиттелмеген Бәйтерек тобы		**Аудиттелмеген Мемлекеттік ұйымдар**	
	мың теңге	**Орташа сыйақы мөлшерлемесі, %**	**мың теңге**	**Орташа сыйақы мөлшерлемесі, %**
Ақша қаражаты және оның баламасы	3,262,114	14.99	223,927,677	16.85
Банктер мен өзге қаржы институттарындағы шоттар мен депозиттер	68,720,553	7.55	-	-
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	12,947,945	0.5	880,413,245	4.96
Клиенттерге берілген кредиттер	-	-	51,710,320	0.50
Ағымдағы салық активі	-	-	5,546,167	-
Басқа активтер	82,168	-	210,147	-
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	744,421,751	5.71	12,863,094	10.11
Басқа да тартылған қаражат	218,418,927	0.17	6,719,292	0.10
Мемлекеттік субсидиялар	139,305,872	-	1,793,585	-
Болашақ кезеңдердің кірістері және берілген кепілдіктер бойынша резервтер	2,451,669	-	-	-
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	-	15,000,764	-
Басқа міндеттемелер	-	-	3,028,650	-

2022 жылғы 31 желтоқсанға басқа да байланысты тараптармен операциялар бойынша шоттардағы қалдықтар:

	Бәйтерек тобы		**Мемлекеттік ұйымдар**	
	мың теңге	**Орташа сыйақы мөлшерлемесі,, %**	**мың теңге**	**Орташа сыйақы мөлшерлемесі,, %**
Ақша қаражаты және оның баламасы	18,706,441	15.25	212,774,938	13.88
Банктердегі қаражат	67,786,335	7.61	-	-
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	7,891,244	0.5	812,220,919	5.20
Клиенттерге берілген кредиттер	-	-	47,171,594	0.40
Ағымдағы салық активі	-	-	4,459,416	-
Басқа активтер	79,454	-	103,836	-
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	718,929,637	5.72	12,542,124	10.10
Басқа да тартылған қаражат	206,742,354	0.17	6,335,045	0.10
Мемлекеттік субсидиялар	140,884,429	-	1,818,115	-
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	-	-	17,503,656	-
Басқа міндеттемелер	-	-	376,936	-

22 Қаржылық активтер мен міндеттемелер: әділ құн және есепке алу жіктемелері

(а) Есептік жіктемелер және әділ құн

Келесі кесте 2023 жылғы 30 қыркүйекке қаржылық активтер мен міндеттемелердің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

Аудиттелмеген мың теңге	Аудиттелмеген Амортизацияланған құн бойынша ескерілетіндер	Аудиттелмеген Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша есепке алынатын	Аудиттелмеген Барлық баланстық құн	Аудиттелмеген Әділ құн
Ақша қаражаты және оның баламасы	228,426,975	-	228,426,975	228,426,975
Банктер мен өзге қаржы институттарындағы шоттар мен депозиттер	68,720,553	-	68,720,553	68,720,553
Инвестициялық бағалы қағаздар:				
- Өзгерістері пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатындар	-	830,933	830,933	830,933
- Амортизацияланған құн бойынша бағаланатындар	904,029,230	-	904,029,230	888,456,943
Клиенттерге берілген несиелер және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен дебиторлық берешек:				
- Амортизацияланған құн бойынша бағаланатындар	103,932,695	-	103,932,695	77,725,980
- Кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша бағаланатын өзгерістер	-	6,327,439	6,327,439	6,327,439
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	142,560,337	-	142,560,337	142,560,337
Басқа қаржы активтері	230,353	-	230,353	230,353
	1,447,900,143	**7,158,372**	**1,455,058,515**	**1,413,279,513**
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	805,889,311	-	805,889,312	737,057,480
Басқа да тартылған қаражат	242,644,711	-	242,644,710	156,110,253
Басқа қаржылық міндеттемелер	4,457,227	-	4,457,227	4,457,227
	1,052,991,249	**-**	**1,052,991,249**	**897,624,960**

Келесі кесте 2022 жылғы 31 желтоқсанға қаржылық активтер мен міндеттемелердің баланстық және әділ құнын көрсетеді:

мың теңге	**Амортизацияланған құн бойынша ескерілетіндер**	**Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша есепке алынатын**	**Барлық баланстық құн**	**Әділ құн**
Ақша қаражаты және оның баламасы	245,237,171	-	245,237,171	245,237,171
Банктер мен өзге қаржы институттарындағы қаражат	68,450,680	-	68,450,680	66,255,577
Инвестициялық бағалы қағаздар:				
- Өзгерістері пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатындар	831,077,410	-	831,077,410	856,731,799
- Амортизацияланған құн бойынша бағаланатындар	-	2,171,971	2,171,971	2,171,971
Клиенттерге берілген несиелер және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан түскен дебиторлық берешек:				
- Амортизацияланған құн бойынша бағаланатындар	126,896,750	-	126,896,750	101,335,619
- Кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша бағаланатын өзгерістер	-	4,523,388	4,523,388	4,523,388
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	149,258,306	-	149,258,306	149,258,306
Басқа қаржы активтері	297,515	-	297,515	297,515
	1,421,217,832	**6,695,359**	**1,427,913,191**	**1,425,811,346**
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	780,249,653	-	780,249,653	764,691,925
Басқа да тартылған қаражат	235,715,688	-	235,715,688	182,464,081
Басқа қаржылық міндеттемелер	3,885,402	-	3,885,402	3,885,402
	1,019,850,743	**-**	**1,019,850,743**	**951,041,408**

Әділ құнды бағалау активті сату кезінде алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операция жағдайында міндеттемені беру кезінде төленетін бағаны анықтауға бағытталған. Дегенмен, субъективті пайымдаулардың белгісіздігі мен қолданылуын ескере отырып, әділ құн активтерді дереу сату немесе міндеттемелерді орындау шеңберінде жүзеге асырылатын ретінде түсіндірілмеуі керек.

Белсенді нарықта айналыста болатын қаржылық активтер мен міндеттемелердің әділ құны нарықтық баға белгілеулеріне немесе дилерлік баға белгілеулеріне негізделген. Барлық басқа қаржы құралдары үшін Компания бағалау әдістерін қолдана отырып, әділ құнды анықтайды.

Бағалау әдістерінің мақсаты активтерді сату немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында міндеттемелерді беру бойынша ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операция жүргізілетін бағаны көрсететін әділ құнды бағалау тәсіліне қол жеткізу болып табылады.

Бағалау әдістеріне таза ағымдағы құнын бағалау және ақша ағындарын дисконттау модельдері, нарықтық баға белгілеулері белгілі ұқсас құралдармен салыстыру және басқа бағалау модельдері кіреді. Бағалау үшін пайдаланылатын пайымдаулар мен деректерге тәуекелсіз және базалық пайыздық мөлшерлемелер, несиелік спрэдтер және дисконттау мөлшерлемелерін, акциялар мен облигациялардың баға белгілеулерін, валюта бағамдарын, қор индекстерін, сондай-ақ күтілетін баға ауытқуларын және оларды салыстыруды бағалау үшін қолданылатын басқа түзетулер жатады. Бағалау әдістері нарықтың тәуелсіз қатысушылары анықтайтын есепті күндегі жағдай бойынша қаржы құралының құнын көрсететін әділ құнды анықтауға бағытталған.

Компания жалпыға қол жетімді және басшылықтың пікірлері мен бағалауларын қажет етпейтін пайыздық және валюталық своптар сияқты стандартты және қарапайым қаржы құралдарының әділ құнын анықтау үшін кеңінен танылған бағалау модельдерін қолданады. Модельдер үшін бақыланатын баға ұсыныстары мен бастапқы деректер әдетте нарықта айналымдағы қарыздар мен үлестік бағалы қағаздар үшін қол жетімді.

Неғұрлым күрделі құралдар үшін Компания өзінің бағалау модельдерін қолданады. Осы модельдерде қолданылатын кейбір немесе барлық маңызды деректер жалпыға қол жетімді нарықтық деректер болмауы мүмкін және нарықтық баға белгілеулерден немесе ставкалардан немесе пайымдаулар негізінде қалыптасқан бағалардан туындауы мүмкін. Бағалануы бақыланбайтын бастапқы деректерді пайдалануға негізделген құралдардың мысалы ретінде белсенді нарық жоқ кейбір несиелер мен бағалы қағаздар болуы мүмкін.

(б) Әділ құнды бағалау иерархиясы

Компания көрсетілген бағаларды қалыптастыру кезінде пайдаланылатын деректердің маңыздылығын ескеретін әділ құнды бағалаудың келесі иерархиясын пайдалана отырып, әділ құнды бағалайды:

- 1-деңгей: Бірдей қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы баға белгілеулер (түзетілмеген).
- 2-деңгей: 1-деңгейге қатысты баға белгілеулерден өзгеше деректер тікелей (яғни баға белгілеулер) немесе жанама түрде (яғни баға белгілеулерден алынған деректер) қол жетімді. Бұл санат мыналарды пайдалана отырып келесі бағаланатын құралдарды қамтиды: ұқсас құралдар үшін белсенді нарықтардағы нарықтық баға белгілеулер, белсенді ретінде қарастырылмайтын нарықтардағы бірдей немесе ұқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеулер немесе барлық пайдаланылатын деректер тікелей немесе жанама түрде бақыланатын бастапқы деректерге негізделетін бағалаудың басқа әдістері.

- 3-деңгей: қол жетімді емес деректер. Бұл санатқа бақыланатын бастапқы деректерге негізделмеген ақпаратты пайдалана отырып бағаланатын құралдар кіреді, мұндай бақыланбайтын деректер құралды бағалауға айтарлықтай әсер етеді. Бұл санатқа ұқсас құралдарға арналған баға белгілеулер негізінде бағаланатын құралдар кіреді, оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін елеулі бақыланбайтын түзетулерді немесе пайымдауларды пайдалану талап етіледі.

Бұдан әрі кестеде әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2023 жылғы 30 қыркүйекке қысқартылған қаржылық жағдай туралы аралық есепте және 2022 жылғы 31 желтоқсанға қаржылық жағдай туралы есепте әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы құралдарына талдау келтірілген.

Қаржы активтер	**2-деңгей**	**3-деңгей**	**Барлығы**
Өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	830,933	-	830,933
Клиенттерге берілген, өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын кредиттер	-	6,327,439	6,327,439
	830,933	**6,327,439**	**7,158,372**

Қаржы активтер	**2-деңгей**	**3-деңгей**	**Барлығы**
Өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	2,171,971	-	2,171,971
Клиенттерге берілген, өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын кредиттер	-	4,523,388	4,523,388
	2,171,971	**4,523,388**	**6,695,359**

Бұдан әрі кестеде әділ құнды бағалау жатқызылған әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2023 жылғы 30 қыркүйекке әділ құн бойынша көрсетілмейтін қаржы құралдарына талдау келтірілген:

Аудиттелмеген мың теңге	**2-деңгей**	**3-деңгей**	**Барлық әділ құн**	**Барлық баланстық құн**
Активтер				
Ақша қаражаты және оның баламасы	228,426,975	-	228,426,975	228,426,975
Банктер мен өзге қаржы институттарындағы шоттар мен депозиттер	68,720,553	-	68,720,553	68,720,553

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	888,456,943	-	888,456,943	904,029,230
Клиенттерге берілген несиелер және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан дебиторлық берешек	74,272,534	3,453,446	77,725,980	103,932,695
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	129,417,747	13,142,590	142,560,337	142,560,337
Басқа қаржы активтері	230,353	-	230,353	230,353
Міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	737,057,480	-	737,057,480	805,889,311
Басқа да тартылған қаражат	156,110,253	-	156,110,253	242,644,711
Басқа қаржылық міндеттемелер	4,457,227	-	4,457,227	4,457,227

Бұдан әрі кестеде әділ құнды бағалау жатқызылған әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2022 жылғы 31 желтоқсанға әділ құн бойынша көрсетілмейтін қаржы құралдарына талдау келтірілген:

мың теңге	**2-деңгей**	**3-деңгей**	**Барлық әділ құн**	**Барлық баланстық құн**
Активтер				
Ақша қаражаты және оның баламасы	245,237,171	-	245,237,171	245,237,171
Банктер мен өзге қаржы институттарындағы шоттар мен депозиттер	66,255,577	-	66,255,577	68,450,680
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын инвестициялық бағалы қағаздар	856,731,799	-	856,731,799	831,077,410
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын клиенттерге берілген кредиттер және жылжымайтын мүлікті бөліп-бөліп сатудан дебиторлық берешек	99,738,036	1,597,583	101,335,619	126,896,750
Қаржылық жалдау жөніндегі дебиторлық берешек	134,014,640	15,243,666	149,258,306	149,258,306
Басқа қаржы активтері	297,515	-	297,515	297,515
Міндеттемелер				
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	764,691,925	-	764,691,925	780,249,653
Басқа да тартылған қаражат	182,464,081	-	182,464,081	235,715,688
Басқа қаржылық міндеттемелер	3,885,402	-	3,885,402	3,885,402

23 Капиталды басқару

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек	2022 жылғы 31 желтоқсан
k1 коэффициенті	**14%**	**14%**
k1-2 коэффициенті	**24%**	**21%**
k1-3 коэффициенті	**26%**	**25%**

Жоғарыдағы кестеде ҚР ҰБ нормативтік талаптарына сәйкес есептелген Компания капиталының құрамы көрсетілген.

2023 жылғы 30 қыркүйекке және 2022 жылғы 31 желтоқсанға Компанияға қолданылатын коэффициенттердің ең төменгі деңгейі:

- k1 – 6%.
- k1-2 – 6%.
- k1-3 – 12%.

24 Сегменттік есеп беру

Компанияның операциялары жоғары интеграцияланған және «Сегменттік есептілік» ХҚЕС 14-ге сәйкес бірыңғай бизнес-сегментті құрайды. Компанияның активтері негізінен Қазақстан Республикасының аумағында және Компания Қазақстан Республикасында жүргізілетін және онымен байланысты операциялардан кіріс алады. Компанияда операциялық шешімдерді қабылдауға жауапты тұлға - Басқарма төрағасы Компания туралы ақпаратты тұтастай алады және қарастырады.

25 Есепті күннен кейінгі оқиғалар

Есепті күннен кейінгі кезеңде Компания қызметінде елеулі өзгерістер байқалмайды.

26 Акцияға шаққандағы пайда

Акцияға шаққандағы пайда келесідей есептеледі:

	Аудиттелмеген 2023 жылғы 30 қыркүйек	Аудиттелмеген 2022 жылғы 30 қыркүйек
мың теңге		
9 айдағы таза пайда, мың теңгемен	25,467,548	27,923,615
акционерлердің үлесіне жатқызылатын 9 айдағы таза пайда	25,467,548	27,923,615
айналыстағы жай акциялардың орташа өлшенген саны, мың дана	17,631,022	17,631,022
Акцияға шаққандағы базалық және азайтылған пайда, теңгемен	**1,444**	**1,584**

27 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған үшінші тоқсандағы қаржылық жағдай туралы есеп негізінде бір акцияның 2023 жылғы 30 қыркүйектегі баланстық құны

Бір акцияның баланстық құнының бұл есебі «Қазақстан қор биржасы» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен (2021 жылғы 10 наурыздағы № 14 хаттама) бекітілген Бағалы қағаздарды жіберу бастамашыларының ақпаратты ашу қағидалары негізінде жүргізілді.

Бір акцияның баланстық құны келесі формула бойынша есептеледі:

BVcs = NAV/NOcs, онда:

BVcs- (book value per common share) есеп айырысу күніне бір қарапайым акцияның баланстық құны;

NAV - (net asset value) есеп айырысу күніндегі қарапайым акциялар үшін таза активтер;

NOcs- (number of outstanding common shares) есептеу күніне жай акциялар саны.

Қарапайым акцияларға арналған таза активтер төмендегі формула бойынша есептеледі:

NAV = (TA - IA) – TL-PS, онда

TA - (total assets) есеп айырысу күніндегі эмитенттің қаржылық жағдайы туралы есептегі акциялар эмитентінің активтері;

IA - (intangible assets) акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есепте ұйым төленген ақшалай қаражатты немесе ақшалай қаражаттың баламаларын өтеу және/немесе экономикалық пайда алу мақсатында үшінші тараптарға өткізе алмайтын материалдық емес активтер;

TL – (total liabilities) есеп айырысу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есептегі міндеттемелер;

PS - (preferred stock) есеп айырысу күніндегі акциялар эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есепте «жарғылық капитал артықшылықты акциялар» шотының сальдосы.

2023 жылғы 30 қыркүйекке бір акцияның баланстық құны:

TA = 1,472,795,454 мың теңге;
IA = 402,425 мың теңге;
TL = 1,244,253,210 мың теңге;
NAV = 228,139,819 мың теңге;
NOcs. = 17,631,022 дана;

BVcs = 12,940 теңге.

Басқарушы директор **Б. Сагимкулова**

Бас бухгалтер **А. Токтаркожа**